

ROČNÍ ZPRÁVA

2025

Česká informační agentura životního prostředí

OBSAH

Úvodní slovo ředitele	4
Základní informace o organizaci	6
Poslání a role organizace	8
Hlavní činnosti organizace	9
Vazba a vztahy CENIA a Ministerstva životního prostředí	11
Plnění úkolů závazného plánu činností	12
Oddělení správy informačních systémů	14
Oddělení zpracování a správy dat	18
Oddělení geoinformatiky	21
Oddělení odpadového a oběhového hospodářství	24
Oddělení odborné podpory	28
Kompetenční centrum	32
Odborná činnost a rozvoj organizace	34
Odborné činnosti a rozvojové aktivity organizace	36
Projekty CEVOOH a CEVOOH 2	38
Projekt PEPR	40
Projekt Cirkulární nakládání s odpady z živelních událostí	42
Geoportál České republiky	44
Kompetenční centrum	46
Ostatní projekty	47
Akce CENIA	60
Konference Životní prostředí – prostředí pro život 2025	62
Konference Inspirujme se 2025	63
Konference CE-Spaces4All v Bruselu	64
Fórum udržitelného rozvoje 2025	65
Personální a finanční údaje	66
Organizační struktura CENIA	68
Základní personální údaje	70
Základní finanční údaje	72
Kontroly, audity a vnitřní kontrolní systém	76
Vnitřní kontrolní systém	78
Externí kontroly a audity	79
Veřejnosprávní kontrola Ministerstva životního prostředí	82
Závěr a výhled	84
Závěrečné slovo ředitele	86

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE

*Ing. Jiří Valta
ředitel CENIA*

Vážení čtenáři,

dovolte mi, abych Vám představil výroční zprávu CENIA za rok 2025. Uplynulý rok byl obdobím změn, nových příležitostí a potvrzením toho, že kvalitní data, odborné znalosti a moderní digitální služby jsou nezbytným předpokladem pro efektivní ochranu životního prostředí i odpovědné rozhodování veřejné správy.

Rok 2025 jsme věnovali dalšímu rozvoji naší role odborného a datového centra resortu životního prostředí. Významným krokem bylo zahájení činnosti Kompetenčního centra CENIA, které pomáhá sjednocovat odborné know-how, podporovat digitalizaci a efektivně sdílet zkušenosti napříč organizacemi resortu. Současně jsme reagovali na rostoucí požadavky na kybernetickou bezpečnost, správu dat a rozvoj moderních informačních systémů, které dnes tvoří základ fungování státu.

Velkou pozornost jsme věnovali rozvoji datové infrastruktury a nástrojů pro práci s environmentálními informacemi. Zprovoznění nových systémů pro správu dat a posílení národní reportingové platformy přispěly ke zvýšení kvality, dostupnosti a využitelnosti informací pro státní správu, odbornou veřejnost i občany. Naším cílem zůstává poskytovat spolehlivé a srozumitelné informace, které podporují strategické plánování a tvorbu veřejných politik.

Vedle našich klíčových agend jsme pokračovali také v rozsáhlé výzkumné a inovační činnosti. Aktivně jsme se podíleli na národních i mezinárodních projektech zaměřených na oběhové hospodářství, odpady, průmyslovou ekologii, energetiku, monitoring krajiny či využívání otevřených dat. Díky spolupráci s univerzitami, výzkumnými organizacemi, veřejnou správou i soukromým sektorem vzniká výjimečná expertní síť sdružující klíčová výzkumná pracoviště s cílem dosažení komplexních a efektivních výsledků napříč vědeckou obcí. Vznikly tak nové metodiky, analytické nástroje a praktická řešení, která pomáhají řešit aktuální environmentální výzvy.

Za každým úspěchem CENIA stojí lidé. Rád bych proto poděkoval všem zaměstnancům za jejich profesionalitu, odpovědnost a nasazení, stejně jako našim partnerům za důvěru a spolupráci. Právě díky společnému úsilí můžeme dlouhodobě posilovat postavení CENIA jako moderní instituce, která propojuje data, odborné znalosti a inovace ve prospěch životního prostředí i celé společnosti.

Jsem přesvědčen, že výsledky roku 2025 představují pevný základ pro další rozvoj. V nadcházejících letech chceme pokračovat v digitalizaci, rozšiřování odborných služeb a podpoře inovací tak, aby CENIA i nadále přispívala k udržitelnému rozvoji České republiky a plnila roli respektovaného partnera státní správy, odborné veřejnosti i mezinárodních institucí.

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ORGANIZACI

POSILÁNÍ A ROLE ORGANIZACE

Česká informační agentura životního prostředí (CENIA) je příspěvkovou organizací Ministerstva životního prostředí, která zajišťuje odbornou, informační, datovou a technologickou podporu výkonu státní správy v oblasti životního prostředí. Prostřednictvím správy informačních systémů, zpracování environmentálních dat, analytické činnosti a odborného poradenství vytváří informační zázemí nezbytné pro rozhodování veřejné správy, naplňování environmentálních politik i plnění národních a evropských závazků České republiky.

CENIA je dlouhodobě budována jako centrální datová a informační autorita resortu životního prostředí. Jejím posláním je zajišťovat spolehlivá, ověřená a vzájemně propojená data o životním prostředí, rozvíjet moderní informační infrastrukturu veřejné správy a poskytovat odborné služby podporující efektivní výkon státní správy. Organizace propojuje odborné znalosti z oblasti ochrany životního prostředí, informačních technologií, geoinformatiky a datové analytiky a vytváří prostředí umožňující využívat data jako základ pro kvalifikované rozhodování.

Významnou součástí role CENIA je rozvoj a provoz digitálních služeb veřejné správy. Organizace zabezpečuje informační systémy podporující plnění zákonných povinností, elektronickou komunikaci mezi státem, podnikatelskými subjekty a veřejností i sdílení dat mezi orgány veřejné správy. Současně vytváří podmínky pro rozvoj otevřených dat, interoperabilitu informačních systémů, standardizaci datových procesů a bezpečnou správu informací v souladu s principy moderního eGovernmentu.

Vedle technologické role plní CENIA také významnou odbornou a analytickou funkci. Přípravuje podklady pro strategické rozhodování Ministerstva životního prostředí, podílí se na hodnocení stavu a vývoje životního prostředí, zpracovává odborné studie, metodiky a analytické výstupy a koordinuje plnění řady národních i evropských reportingových povinností. Díky dlouhodobě budovanému odbornému zázemí představuje důležitýho partnera při tvorbě veřejných politik založených na kvalitních datech.

Neoddělitelnou součástí činnosti organizace je mezinárodní spolupráce. CENIA zabezpečuje koordinaci implementace směrnice INSPIRE v České republice a podílí se na rozvoji evropské infrastruktury prostorových dat. Prostřednictvím těchto aktivit zajišťuje kompatibilitu českých environmentálních dat s evropskými standardy a podporuje jejich efektivní využívání na národní i mezinárodní úrovni.

Rok 2025 představoval významný krok v dalším rozvoji organizace. Ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí bylo zahájeno budování Kompetenčního centra CENIA, jehož cílem je vytvořit centralizované odborné zázemí pro oblast informačních technologií, kybernetické bezpečnosti, podnikové architektury, projektového řízení a digitalizace veřejné správy. Vznik centra reaguje na rostoucí nároky na bezpečný a efektivní provoz informačních systémů veřejné správy a současně posiluje postavení CENIA jako odborného a technologického partnera resortu.

Dlouhodobou vizí organizace je rozvíjet moderní datové a informační služby, které umožní efektivnější správu životního prostředí, podpoří digitalizaci veřejné správy a přispějí k rozhodování založenému na kvalitních, ověřených a snadno dostupných datech.

HLAVNÍ ČINNOSTI ORGANIZACE

Činnost CENIA je zaměřena na poskytování komplexní odborné, informační a technologické podpory výkonu státní správy v oblasti životního prostředí. Organizace propojuje správu informačních systémů, zpracování environmentálních dat, geoinformatiku, analytickou činnost, odbornou podporu legislativních agend i aplikovaný výzkum. Jednotlivé činnosti se vzájemně doplňují a vytvářejí ucelený systém služeb podporujících rozhodování veřejné správy na národní i mezinárodní úrovni.

Informační systémy veřejné správy

CENIA zajišťuje provoz, správu a rozvoj klíčových informačních systémů resortu životního prostředí. Součástí této činnosti je zajištění jejich vysoké dostupnosti, bezpečnosti, technické podpory i kontinuálního rozvoje v návaznosti na legislativní změny a potřeby uživatelů. Organizace koordinuje implementaci nových funkcionalit, připravuje datové standardy, zajišťuje testování systémů a poskytuje metodickou podporu jejich uživatelům.

Mezi stěžejní systémy patří Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností (ISPOP), Informační systém odpadového hospodářství (ISOH), informační systémy EIA a SEA, Envirometr, Národní geoportál INSPIRE, Centrální registr životního prostředí a další specializované informační systémy podporující výkon státní správy.

© Pavel Ehrlich, CENIA

Environmentální data a analytika

Jednou z klíčových kompetencí organizace je správa environmentálních dat. CENIA zabezpečuje jejich sběr, validaci, zpracování, archivaci i dlouhodobou správu a současně vytváří analytické nástroje umožňující jejich efektivní využití. Výsledkem jsou statistické přehledy, tematické analýzy, indikátory stavu životního prostředí, datové služby i podklady pro strategické dokumenty Ministerstva životního prostředí.

Organizace koordinuje rovněž plnění vybraných národních a evropských reportingových povinností a podílí se na předávání dat Evropské komisi a Evropské agentuře pro životní prostředí. Důraz je kladen na kvalitu dat, jejich standardizaci a interoperabilitu napříč informačními systémy veřejné správy.

Odpadové a oběhové hospodářství

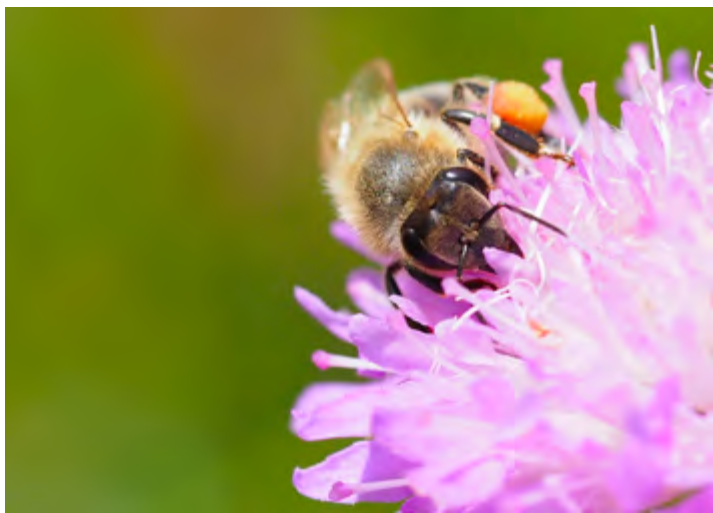
Významnou odbornou oblast představuje odpadové a oběhové hospodářství. CENIA zajišťuje provoz příslušných informačních systémů, zpracovává data o odpadech, připravuje odborné analýzy a statistické výstupy a poskytuje podklady pro výkon státní správy i přípravu legislativních opatření. Organizace se současně podílí na rozvoji metodických přístupů, vědeckých projektů a mezinárodní spolupráce zaměřené na podporu principů oběhového hospodářství a efektivního využívání zdrojů.

Geoinformatika a prostorová data

CENIA zabezpečuje správu a rozvoj národní infrastruktury prostorových dat a koordinuje implementaci evropské směrnice INSPIRE. Prostřednictvím Národního geoportálu INSPIRE zpřístupňuje rozsáhlé množství prostorových dat a mapových služeb využívaných orgány veřejné správy, odbornými institucemi i veřejností. Organizace současně zajišťuje metodickou, technickou i strategickou podporu rozvoje prostorových informací v České republice.

Odborná podpora výkonu státní správy

Nedílnou součástí činnosti CENIA je poskytování odborné podpory v oblasti integrované prevence (IPPC), posuzování vlivů na životní prostředí (EIA a SEA) a systému nejlepších dostupných technik (BAT). Organizace zpracovává odborná stanoviska, podílí se na přezkumu integrovaných povolení, spolupracuje na mezinárodní výměně zkušeností a poskytuje metodickou podporu správním orgánům. Současně provozuje specializované informační služby a odborné helpdesky zaměřené na vybrané oblasti environmentální legislativy.

© Petr Šmídek, CENIA

Kompetenční centrum CENIA

Významným rozvojovým projektem roku 2025 bylo zahájení budování Kompetenčního centra CENIA. Jeho cílem je soustředit specializované odborné kapacity v oblasti informačních technologií, podnikové architektury, kybernetické bezpečnosti, cloudových služeb, projektového řízení a správy dat a poskytovat je jako sdílenou službu organizacím resortu životního prostředí.

Vznik Kompetenčního centra představuje významný krok směrem k efektivnějšímu řízení resortní informatiky, sjednocení technologických standardů, sdílení odborného know-how a podpoře digitalizace veřejné správy. Současně potvrzuje postupnou transformaci CENIA z provozovatele informačních systémů na moderní datové a technologické centrum resortu životního prostředí.

VAZBA A VZTAHY CENIA A MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

CENIA je součástí resortu Ministerstva životního prostředí a svou činnost vykonává v úzké návaznosti na strategické cíle, priority a potřeby zřizovatele. Vzájemná spolupráce je založena na jasném rozdělení rolí – Ministerstvo životního prostředí vytváří legislativní, koncepční a strategický rámec výkonu státní správy, zatímco CENIA zajišťuje jeho odbornou, datovou a technologickou podporu.

Tato spolupráce probíhá na všech úrovních řízení. Ministerstvo stanovuje priority rozvoje jednotlivých agend a informačních systémů, definuje požadavky vyplývající z legislativních změn i strategických dokumentů a vykonává zřizovatelskou funkci. CENIA následně zajišťuje jejich odbornou realizaci, koordinuje technické řešení, připravuje datové a analytické podklady a poskytuje odbornou podporu při implementaci jednotlivých opatření.

Významnou součástí vzájemných vztahů je společné plánování rozvoje informačních systémů a digitálních služeb resortu. Rozvojové aktivity jsou koordinovány tak, aby odpovídaly dlouhodobým prioritám Ministerstva životního prostředí, požadavkům uživatelů i legislativním změnám na národní a evropské úrovni. Díky průběžné spolupráci odborných útvarů ministerstva a CENIA je možné pružně reagovat na nové požadavky a současně zachovávat jednotnou architekturu a vysokou úroveň bezpečnosti resortních informačních systémů.

Stejným způsobem probíhá i spolupráce při správě environmentálních dat. Ministerstvo využívá datové a analytické výstupy CENIA při přípravě strategických dokumentů, legislativních návrhů, hodnocení dopadů veřejných politik i při plnění mezinárodních závazků České republiky. CENIA současně zajišťuje metodickou podporu, standardizaci datových procesů a koordinaci jejich sdílení mezi jednotlivými organizacemi resortu.

V posledních letech se spolupráce postupně posouvá od modelu založeného převážně na provozu jednotlivých informačních systémů k systematičtějšímu řízení společných digitálních služeb a sdílených odborných kapacit. Tento trend se naplno projevila v roce 2025 zahájením budování Kompetenčního centra CENIA, které vytváří předpoklady pro centralizaci vybraných ICT služeb, rozvoj podnikové architektury, koordinaci kybernetické bezpečnosti a efektivnější řízení digitální transformace resortu.

Rozvoj vzájemné spolupráce mezi Ministerstvem životního prostředí a CENIA dlouhodobě směřuje k vytvoření jednotného informačního prostředí resortu, které umožňuje efektivnější využívání dat, sdílení odborných kapacit a koordinovaný rozvoj digitálních služeb. Tím se posiluje schopnost resortu reagovat na nové legislativní požadavky, technologický vývoj i rostoucí očekávání veřejnosti na dostupné a kvalitní digitální služby.

PLNĚNÍ ÚKOLŮ ZÁVAZNÉHO PLÁNU ČINNOSTÍ

ODDĚLENÍ SPRÁVY INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ

Oddělení správy informačních systémů zajišťuje provoz a rozvoj vybraných informačních systémů veřejné správy v oblasti životního prostředí. Stěžejní činností oddělení je zabezpečení dostupnosti systémů pro uživatele, koordinace rozvoje a zajištění technické podpory pro provozované systémy. V rámci koncepční činnosti oddělení úzce spolupracuje s odborem informatiky Ministerstva životního prostředí v oblasti eGovernmentu a podporuje jeho činnost v oblasti provozu a správy informačních systémů. V průběhu roku probíhá od ledna do dubna tzv. ohlašovací období, ve kterém je zajišťována především uživatelská podpora pro Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností (ISPOP) a Centrální registr životního prostředí (CRŽP). Od května do prosince převládá komplexní rozvoj systémů, tedy analýza požadavků na rozvoj systémů, součinnost při konkretizaci zadání změnových požadavků s garanty jednotlivých ohlašovacích povinností, koordinace s dodavateli při realizaci požadavků, testování zapracovaných změn, úpravy datových standardů a logických validací, příprava manuálů a často kladených dotazů.

© Jana Seidlová, CENIA

Přehled stanovených úkolů

Oddělení správy informačních systémů (OSIS) ve vazbě na zřizovací listinu organizace má stanovenou následující povinnost:

Provozovat a dotvářet jednotný informační systém o životním prostředí dle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, zejména:

- a) provozovat informační systém plnění ohlašovacích povinností dle zákona č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění

ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů,

- c) provozovat integrovaný informační systém odpadového hospodářství, aplikaci ISOH a navazující informační systémy dle zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, zákona č. 477/2001 Sb., o obalech, a zákona č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností,
- g) provozovat Centrální registr životního prostředí (CRŽP).

Tato povinnost je v rámci úkolových listů převedena do pěti konkrétních úkolů:

- 1) Provoz a rozvoj informačních systémů
 - Zajištění provozu a rozvoje dotčených informačních systémů v souladu s nastavenou legislativou a smluvními parametry tak, aby mohli plnit svou funkci pro kterou byly zřízeny.
- 2) Zajištění uživatelské podpory provozovaných informačních systémů
 - Zajištění provozu a dostupnosti kontaktního centra pro uživatele dotčených informačních systémů.
 - Zajištění odbavení položených dotazů v dostatečné rychlosti a kvalitě.
 - Tvorba a udržování znalostní báze.
- 3) Zajištění administrativních procesů spojených s úkony v provozovaných systémech
 - Odbavení nutných administrativních kroků za stranu provozovatele / poskytovatele služby, které souvisí s vykonávanými úkony v dotčených systémech.
- 4) Poskytování dat z provozovaných systémů
 - Zajištění součinnosti při požadavcích na nestandartní datové sady / soubory.
 - Tvorba a předání výstupů na míru na základě výzvy jiným úřadem.
- 5) Podpora digitalizace, rozvoj a implementace požadavků eGovernmentu v provozovaných systémech
 - Zajištění součinnosti při požadavcích MŽP a/nebo DIA při realizaci požadavků vyplývajících z agendy eGovernmentu a konzultační činnost dodavatelům nově vznikajících AIS dle pokynů MŽP.

Míra plnění v roce 2025

Úkol č. 1 – Provoz a rozvoj informačních systémů

OSIS zajistilo provoz a rozvoj informačních systémů ISPOP, SEPNO, HNVO, CRŽP. V rámci provozu a rozvoje řeší a zajišťuje problematiku incident managementu, change managementu a release managementu, řízení vztahů s dodavateli. Zajišťuje komunikaci s technickým dodavatelem systému, odbornými garanty MŽP a resortních organizací.

Mezi významné změny, které byly realizovány v roce 2025, patří příprava celkem 2 nových formulářů v systému ISPOP, tzv. Jednorázové měření emisí. Dále kompletní přepracování formulářů produkce a nakládání s odpady a jeho variant (celkem 3 formulářů). V systému CRŽP vzniklo ve spolupráci s MŽP formulářové řešení v souladu se zákonem č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a byla připravena nová evidence tzv. Minimálních vzdáleností v souvislosti se změnami v zákoně č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší.

Úkol č. 2 – Zajištění uživatelské podpory

OSIS zajišťuje provoz kontaktního centra pro uživatele vybraných agendových informačních systémů (AIS) a tvorbu a realizaci znalostní báze ke každému dotčenému informačnímu systému. Kontaktní centrum zahrnuje callcentrum (první úroveň podpory) a písemný nástroj klientské podpory (druhá úroveň podpory). Znalostní báze obsahuje veškeré manuály a návody pro práci v jednotlivých systémech a údržbu a aktualizaci webových portálů.

OSIS dále zajišťuje řízení a průběžné proškolení dodavatele, který poskytuje nástroje pro telefonickou a písemnou podporu včetně personálního zajištění pro odbavení dotazů v první úrovni podpory (callcentrum). Koordinuje druhou úroveň podpory, která je zajišťována skrze písemný nástroj klientské podpory jednak zaměstnanci CENIA a jednak dalšími odbornými garanty z MŽP a resortních organizací.

Počet dotazů callcentrum v roce 2025

Položka	Počet hovorů
Celkový počet hovorů v pracovní době	5 350
Celkově vyřízených hovorů	5 021 (94 %)*

* 6% hovorů bylo ukončeno klientem služby v době čekání na vyzvednutí operátorem linky

Počet dotazů písemná podpora v roce 2025

Položka	Počet dotazů
Celkový počet dotazů	2 241
Počet dotazů vyřešených do 1 dne	1 793 (80 %)

Úkol č. 3 – Zajištění administrativních procesů spojených s úkony v provozovaných systémech

V rámci provozu vyjmenovaných informačních systémů OSIS zajišťuje administrativní úkony v daných systémech. Jedná se o kompletní vyřízení nebo poskytování podpory uživatelům během jednotlivých administrativních procesů, které nelze z nějakého důvodu dokončit automaticky nebo pouze ze strany uživatele a je nutná součinnost s operátorem systému. V rámci této činnosti obhospodařuje rovněž datovou schránku ISPOP a CRŽP (Ministerstvo životního prostředí), do které jsou průběžně zasílány dokumenty hlášení a registrací.

Počet odbavených úkonů v roce 2025

Položka	Počet vyřízených
Žádosti provozoven	241
Žádosti o registraci v CRŽP	251
Dokumenty v datové schránce	953
Žádosti o zmocnění	3122
Žádosti o vrácení hlášení	191

Úkol č. 4 – Poskytování dat z provozovaných systémů

OSIS zajišťuje potřebnou součinnost při nalezení a poskytnutí dat na žádost kontrolních orgánů (např. PČR, GŘC, ČIŽP atp.). V dotčeném období byla opakovaně poskytnuta data ze systémů ISPOP a SEPNO subjektům PČR, ČIŽP, MŽP, GŘC a FÚ.

Celkem bylo v roce 2025 odbaveno 43 žádostí, které zahrnovaly komunikaci s dotčeným úřadem a následné vyhledání a připravení dat nebo datových sad v požadovaném formátu a dodání celkového kontextu k poskytnutým datům a jejich interpretaci.

© Kateřina Horáková, CENIA

Úkol č. 5 – Podpora digitalizace, rozvoj a implementace požadavků e-governmentu v resortu v dotčených systémech

V rámci podpory digitalizace OSIS poskytuje potřebnou součinnost MŽP v aktuálních otázkách eGovernmentu. V rámci účasti v pracovních skupinách a diskusích byly řešeny požadavky zákona č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby. Docházelo k tvorbě zadání pro formulářové řešení pokrývající tyto požadavky v systému CRŽP ve spolupráci se systémem EnviIAM. Dále byl řešen a zajištěn přechod všech dotčených informačních systémů na nový způsob komunikace se základními registry skrze tzv. AISVrozumívací.

OSIS poskytuje potřebnou součinnost při integraci nových informačních systémů na centrální systémy ISPOP, CRŽP a EnviIAM. V roce 2025 byla poskytována součinnost dodavatelům informačních systémů Geoportál 2, Proti erozní kalkulačka, Centrální agendový informační systém ČIŽP a Povodňový informační systém 2 (POVIS2). Dále je v rámci úkolu zajišťována součinnost dodavatelům při integraci komerčních aplikací na provozované informační systémy.

ODDĚLENÍ ZPRACOVÁNÍ A SPRÁVY DAT

Oddělení zpracování a správy dat (OZSD) zajišťuje datovou a analytickou podporu procesům strategického plánování na úrovni resortu životního prostředí a procesům hodnocení stavu a vývoje životního prostředí v rámci organizace. Základní činností oddělení je sběr, zpracování, archivace a publikace vybraných statistických dat z oblasti životního prostředí a souvisejících oblastí, včetně zpracovávání specializovaných analytických datových výstupů nad daty z oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje.

Oddělení zpracování a správy dat ve vazbě na zřizovací listinu organizace má stanovenou následující hlavní povinnost:

- 1.1. provozovat a dotvářet jednotný informační systém o životním prostředí dle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, zejména:

e) provozovat datový informační systém STaR jako hlavní resortní datový a reportingový systém.

Tato povinnost je v rámci úkolových listů převedena do následujících úkolů:

1. Řešení čistoty dat, inkonzistencí, změn v datových sadách a číselnících, příprava šablon.
2. Příprava a správa datových modelů.
3. Správa číselníků agend životního prostředí.
4. Zpracování dat a příprava vizualizací pro Zprávu o životním prostředí ČR a Statistickou ročenku životního prostředí ČR.
5. Koordinace informační podpory vůči požadavkům MŽP vzhledem k vytvářeným informačním výstupům.
6. Průběžné řešení provozních požadavků a komunikace s provozní podporou dodavatele STaR BI a STaR Portal. Řešení požadavků prostřednictvím tiketovacího systému Tracker.
7. Administrace vstupního portálu (Dataportu) pro příjem datových sad a orchestraci workflow.
8. Power BI – odborná a procesní podpora ostatních uživatelů, podpora ostatních uživatelů.
9. Analýza a zpracování rozvojových požadavků na STaR a další systémy pro zpracování dat.

Dataset Management System

Uplynulý rok potvrdil klíčovou roli oddělení při zajišťování kvalitních a metodicky ukotvených environmentálních dat pro výstupy CENIA a Ministerstva životního prostředí. Vedle pravidelného zpracování dat pro **Zprávu o životním prostředí ČR, Statistickou ročenku životního prostředí ČR** a web **Envirometr** se podařilo dosáhnout několika zásadních milníků: úspěšného spuštění Dataset Management Systému (DSMS) do produkčního provozu, posílení automatizace datových procesů a dalšího rozvoje datového zázemí pro otevřená data.

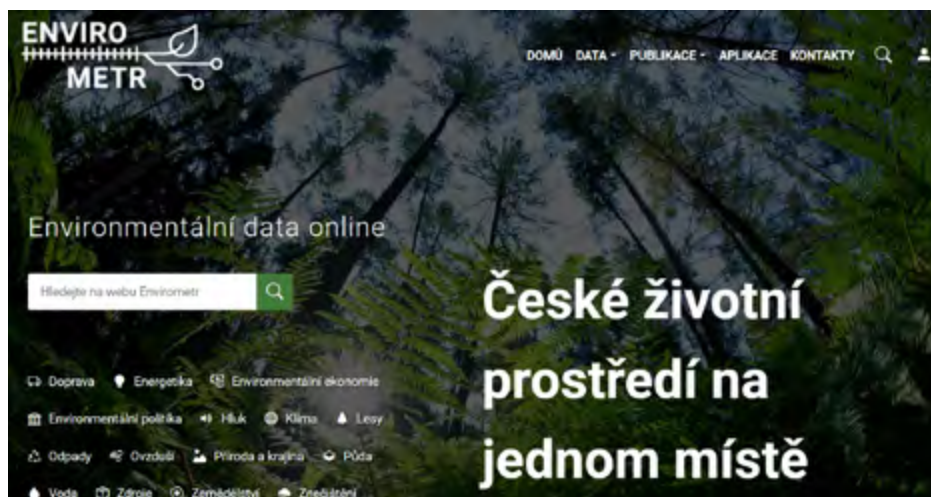
Implementace DSMS byla jedním z nejvýznamnějších kroků roku 2025. Po úvodních kolech sběru dat se totiž ukázala potřeba vyšší míry automatizace, která by snížila administrativní zátěž a zefektivnila celý datový řetězec. Nový systém přináší modernější a robustnější způsob práce s daty a vytváří technologický základ pro systematické zpracování i dalších datových toků.

Příprava projektu si vyžádala důkladnou analytickou práci, konzultace s Českým statistickým úřadem a s Ministerstvem životního prostředí i posouzení ze strany Digitální informační agentury. Zvláště

náročné bylo mapování datových sad do formátu SDMX pro reportování indikátorů správcovským agenturám OSN a opakovaně byly problémy řešeny až na úrovni řídicího výboru projektu. Výsledné řešení bylo nakonec přijato jako inovativní, uživatelsky přívětivé a zároveň funkčně přímočaré.

Vývoj systému probíhal agilně, s důrazem na průběžnou komunikaci, iterativní ověřování dílčích výstupů a schopnost flexibilně reagovat na nové požadavky. Datová migrace zahrnovala revizi všech datových sad z hlediska struktury, konzistence dimenzí a kvality metadat, a to ve spolupráci s kurátory z ČSÚ a více než 100 poskytovateli dat ze zhruba 40 organizací.

V prosinci 2025 byl DSMS akceptován a uveden do produkčního provozu. Přestože vlastníkem systému je MŽP, CENIA zajišťovala jeho specifikaci, koordinaci vývoje i ověřování funkčnosti a do budoucna převezme také provoz, rozvoj a metodickou podporu uživatelů.

Národní environmentální reportingová platforma

V minulých letech vytvořila CENIA Národní environmentální reportingovou platformu (NERP). Ta představuje virtuální síť institucí zabývajících se daty v oblasti životního prostředí a stanovuje procesy pro práci s daty, což umožňuje zjednodušení činností, formalizaci spolupráce s poskytovateli dat a nastavení pravidel užití dat.

Také v roce 2025 NERP opět potvrdila svou roli jako nepostradatelný nástroj pro koordinaci kontaktních osob ze spolupracujících organizací v oblasti reportingu dat. Systematická koordinace je základním předpokladem pro včasný, transparentní a kvalitní sběr dat. Během roku OZSD průběžně reagovalo na změny zdrojových dat, úpravy metodických přístupů poskytovatelů i nové požadavky Ministerstva životního prostředí.

Sběrový cyklus tradičně zahájil seminář NERP – klíčový komunikační nástroj vůči poskytovatelům dat. Účastníci byli seznámeni se změnami v procesu sběru a zpracování dat, s harmonogramem navazujících činností i s praktickými aspekty spolupráce. Program byl obohacen o příklady dobré praxe ze strany poskytovatelů a o odborné přednášky z oblasti životního prostředí. Seminář proběhl hybridní formou a zúčastnilo se ho přibližně 60 účastníků.

Informační systém pro statistiku a reporting dat o životním prostředí

Informační systém pro statistiku a reporting dat o životním prostředí (StAR) se skládá z platformy sloužící k ukládání a transformaci dat, z katalogu dat a z portálové (webové) prezentační vrstvy **Envirometr**. V oblasti StAR byl zajištěn stabilní provoz a uživatelská podpora, a zároveň byl systém cíleně rozvíjen na základě zpětné vazby od uživatelů. Pravidelné vyhodnocování podnětů, komunikace s dodavatelem

a testování rozvojových požadavků přispěly ke zvýšení uživatelské přívětivosti, procesní efektivity i datové spolehlivosti systému.

Prezentace indikátorů udržitelného rozvoje

CENIA vytvořila v roce 2023 nový web pro publikaci indikátorů udržitelného rozvoje sdg-data.cz. Web prezentuje indikátorový rámec pro monitorování cílů udržitelného rozvoje a představuje důležitý zdroj strukturovaných informací pro sledování plnění cílů udržitelného rozvoje v českém prostředí v národním i mezinárodním kontextu. Je určený pro zájemce o udržitelný rozvoj z řad veřejnosti i odborníků a úředníků státní správy. OZSD se v roce 2025 podílelo na aktualizaci dat, metadat a vizualizací pro web sdg-data.cz, a to v rámci projektu „Koherence politiky udržitelného rozvoje“.

Průřezové aktivity OZSD

OZSD se v roce 2025 zapojilo do pilotních aktivit Digitální a informační agentury v oblasti správy dat. Výstupem byly konceptuální modely vybraných agend, které slouží jako podklad pro Registr práv a povinností a jako analytický základ pro příslušné informační systémy. Tato práce přispívá k systematictějšímu uchopení datových vazeb a vyšší míře standardizace při návrhu informačních systémů veřejné správy.

Průřezovou prioritou oddělení zůstává podpora inovativních řešení, včetně využívání nástrojů umělé inteligence. Zaměstnanci oddělení jsou aktivními členy interního projektu AIDO, v jehož rámci sdílejí praktické zkušenosti s AI nástroji a identifikují konkrétní příležitosti pro jejich využití v agendách CENIA. Na konferenci Fórum udržitelného rozvoje 2025 uspořádalo OZSD workshop se třemi praktickými ukázkami využití AI v odborné praxi. Workshop se setkal s velmi pozitivním ohlasem a potvrdil, že demonstrace konkrétních výstupů je nejúčinnějším způsobem, jak inspirovat resortní organizace k vlastnímu rozvoji v této oblasti.

Rok 2025 byl pro oddělení obdobím intenzivní odborné práce a měřitelných výsledků. Zkušenosti získané při rozvoji datových systémů, automatizaci procesů, práci s otevřenými daty, využívání AI a koordinaci rozsáhlé sítě poskytovatelů vytvářejí pevný základ pro další posilování role CENIA jako odborného centra pro datovou podporu MŽP.

ODDĚLENÍ GEOINFORMATIKY

Oddělení geoinformatiky (OGI) primárně zajišťuje zpracování, analýzu a publikaci prostorových dat a služeb. Současně provádí implementaci směrnice INSPIRE a zajišťuje technické, legislativní a strategické záležitosti v oblasti národní infrastruktury prostorových dat a informací. Spravuje Národní geoportál INSPIRE, kde jsou kromě dat a služeb spadajících pod směrnici INSPIRE k nalezení i další zdroje, které jsou používány k výkonu veřejné správy na území České republiky, popř. jsou jinak zajímavé pro veřejnost.

Oddělení geoinformatiky v roce 2025 zajišťovalo široké spektrum činností spojených se zpracováním, analýzou a publikací prostorových dat a služeb. Zároveň hrálo klíčovou roli při implementaci směrnice INSPIRE a rozvoji národní infrastruktury prostorových dat, a to jak po technické, tak legislativní a strategické stránce. Všechny aktivity vycházely ze stanovených úkolových listů a dlouhodobých priorit CENIA.

Oddělení geoinformatiky ve vazbě na zřizovací listinu organizace má stanovené následující povinnosti:

- 1.1 provozovat a dotvářet jednotný informační systém o životním prostředí dle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, zejména:
 - d) provozovat Národní geoportál INSPIRE dle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí,
- 1.9 zajišťovat koordinaci a podporu implementace směrnice 2007/2/ES (INSPIRE) v ČR v souladu se zákonem č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí,

1.10 odpovídat za koordinaci plnění reportingových povinností, zejména koordinovat pro Ministerstvo životního prostředí přípravu a předávání zpráv Evropské komisi, podílet se na přípravě a předkládání zpráv a informací Evropské agentuře pro životní prostředí v oblasti životního prostředí a odpovídat za správu informačního systému pro plnění reportingových povinností.

Tyto povinnosti jsou v rámci úkolových listů převedeny do pěti konkrétních úkolů:

1) Zajištění agendy národního kontaktního bodu INSPIRE

- Zajištění koordinace implementace směrnice INSPIRE v České republice.
- Pravidelná komunikace s povinnými subjekty prostřednictvím Koordinačního výboru INSPIRE a odborných pracovních skupin.
- Poskytování metodické, technické a legislativní podpory při správě, harmonizaci a publikaci prostorových dat.
- Zastupování České republiky v evropských strukturách INSPIRE a aktivní účast na přípravě budoucího směřování evropské datové infrastruktury.
- Podpora sdílení zkušeností a odborné spolupráce prostřednictvím konferencí, seminářů a dalších odborných akcí.

2) Provoz a rozvoj Metainformačního systému (MIS)

- Zajištění stabilního provozu Metainformačního systému jako klíčového nástroje pro správu metadat.
- Průběžná správa a aktualizace metadat prostorových dat a služeb.
- Podpora informačních procesů a plnění národních i evropských reportingových povinností.

3) Provoz a rozvoj Národního geoportálu INSPIRE

- Zajištění nepřetržitého provozu Národního geoportálu INSPIRE a souvisejících mapových služeb.
- Zpřístupňování dat České republiky prostřednictvím národní i evropské infrastruktury prostorových informací.
- Rozvoj technické infrastruktury pro publikaci prostorových dat a služeb.
- Zahájení realizace projektu „Vytvoření Geoportálu 2 CENIA MŽP“, který představuje zásadní modernizaci stávajícího řešení.

4) Analýza dat a tvorba mapových podkladů

- Zpracování prostorových analýz, mapových výstupů a datových podkladů pro potřeby Ministerstva životního prostředí a dalších institucí.
- Podpora plnění legislativních a reportingových povinností prostřednictvím odborných geografických a kartografických výstupů.
- Poskytování specializovaných analytických podkladů pro rozhodovací a strategické procesy.

5) Zpřístupňování otevřených dat

- Publikace datových sad CENIA v souladu s principy otevřených dat.
- Zajištění souladu metadat s požadavky evropské legislativy a iniciativy High Value Datasets.
- Zpřístupňování historických mapových podkladů, ortofotomap a dalších prostorových dat široké veřejnosti.

Míra plnění

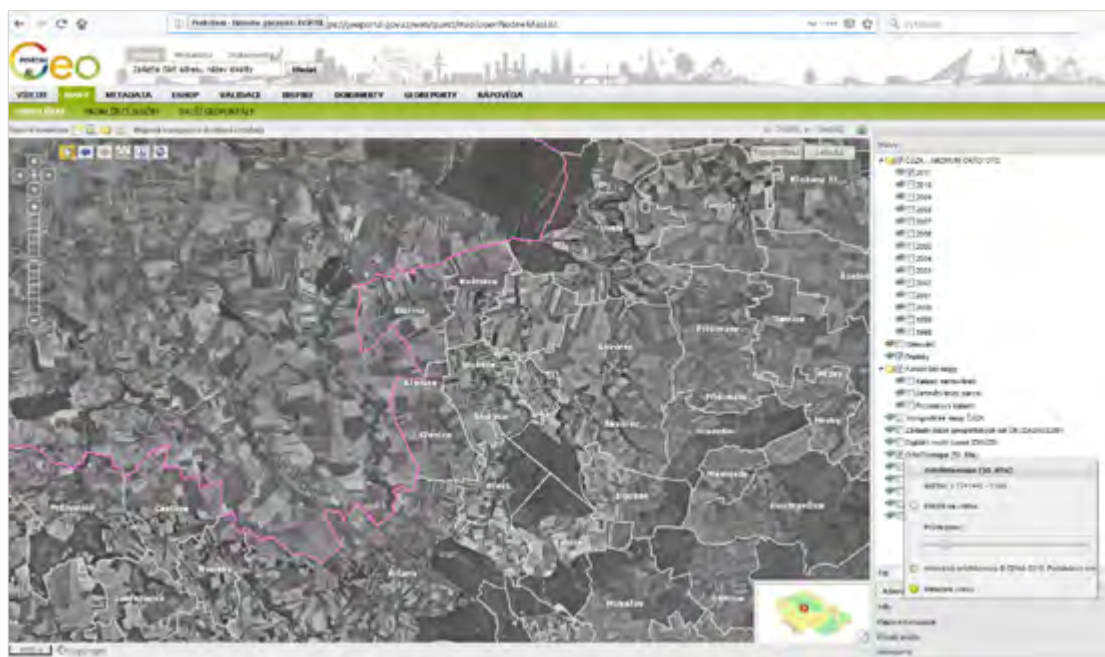
Rok 2025 byl z pohledu oddělení geoinformatiky obdobím stabilního provozu i postupného rozvoje. Oddělení zajistilo kontinuální fungování národního kontaktního bodu INSPIRE a vytvořilo prostor pro pravidelnou komunikaci s povinnými subjekty i odbornou veřejností. Kromě organizace jednání a pracovních skupin se soustředilo i na praktickou podporu poskytovatelů dat, kterým pomáhalo s validací, interpretací požadavků i samotnou publikací dat.

Významná část práce se odehrávala „na pozadí“ v oblasti správy dat a technické infrastruktury. Průběžně

docházelo k aktualizaci datových sad, jejich harmonizaci a publikaci prostřednictvím mapových služeb. Současně s provozem Národního geoportálu INSPIRE oddělení zajišťovalo i provoz mapových služeb pro subjekty, které nemají vlastní technické zázemí, a rozvíjelo infrastrukturu založenou na nástroji GeoServer.

Zásadním krokem směrem do budoucna bylo zahájení realizace projektu „Vytvoření Geoportálu 2 CENIA MŽP“. Tento projekt představuje významnou modernizaci stávajícího řešení a zahrnuje nejen technický rozvoj, ale i důraz na uživatelskou přívětivost a lepší využitelnost dat.

Vedle provozních činností se oddělení intenzivně věnovalo i analytické práci. V průběhu roku vzniklo několik mapových výstupů a datových podkladů, které sloužily jak potřebám resortu životního prostředí, tak dalším institucím. Specifické úlohy souvisely například s aplikací legislativních požadavků nebo s přípravou podkladů pro evropský reporting. Vedle toho oddělení každoročně organizuje odbornou konferenci Inspirujeme se (viz kapitola Akce CENIA), která vytváří prostor pro setkávání odborné veřejnosti, sdílení dobré praxe a diskusi nad aktuálními tématy v oblasti geoinformatiky a INSPIRE. Významná pozornost byla věnována také oblasti otevřených dat (více viz kapitola Odborná činnost a rozvoj organizace).

Změny směrnice INSPIRE

Významným tématem, které ovlivňuje současnou i budoucí činnost oddělení, je připravovaná revize směrnice INSPIRE. Ta reflektuje potřebu zjednodušení pravidel, větší flexibility a lepšího propojení s dalšími evropskými iniciativami v oblasti dat.

Pro oddělení geoinformatiky to znamená nutnost připravit se na změny, které mohou zasáhnout jak technickou infrastrukturu, tak způsob práce s daty. Zároveň však tato revize představuje příležitost – může přinést snížení administrativní zátěže, větší důraz na praktické využití dat a lepší provázanost napříč evropským datovým prostorem.

Oddělení se do tohoto procesu aktivně zapojuje prostřednictvím účasti v evropských pracovních skupinách a průběžně sleduje vývoj, aby bylo na nadcházející změny co nejlépe připraveno.

ODDĚLENÍ ODPADOVÉHO A OBĚHOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Oddělení odpadového a oběhového hospodářství (ODOH) zajišťuje sběr, verifikaci, správu a hodnocení dat z oblasti odpadového a oběhového hospodářství. Provozuje **Informační systém odpadového hospodářství (ISOH)** a na něj navazující systémy a databáze specifických odpadových a oběhových toků, jejichž účelem je podpora legislativních požadavků, tvorba podkladů pro činnost Ministerstva životního prostředí a zajištění transparentních informací pro širší veřejnost. Oddělení na základě projektové činnosti, vědy, výzkumu a mezinárodní spolupráce rozvíjí metodické přístupy v oblasti hodnocení odpadového a oběhového hospodářství. Spolupracuje při tvorbě vědeckých, odborných i popularizačních publikačních výstupů organizace relevantních v oblasti působnosti oddělení.

© Jiří Přech, CENIA

Přehled stanovených úkolů

Oddělení odpadového a oběhového hospodářství v roce 2025 zajišťovalo plnění komplexního spektra odborných činností v oblasti odpadového a oběhového hospodářství, které zahrnovaly zejména hodnocení datové základny, provoz a rozvoj klíčových informačních systémů a poskytování datových výstupů pro národní i mezinárodní reporting.

Hlavní úkoly byly zaměřeny na systematické ověřování, zpracování a analýzu dat ohlašovaných dle relevantních právních předpisů, zejména zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, zákona č. 477/2001 Sb., o obalech, zákona č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností, a zákona č. 243/2022 Sb., o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí.

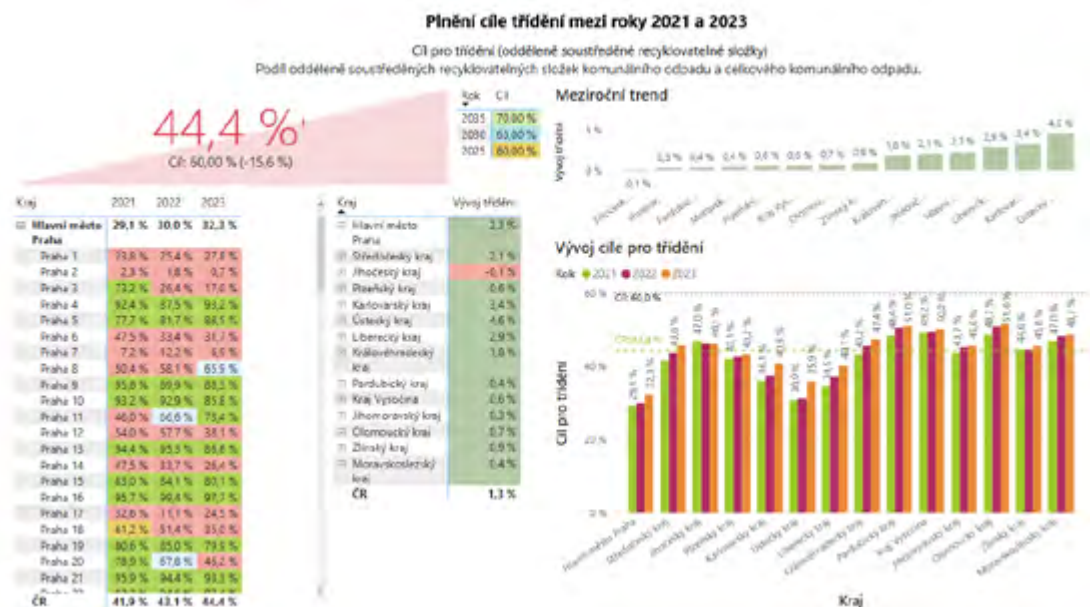
Nedílnou součástí činnosti oddělení byl rovněž provoz a administrace informačních systémů ISOH1, ISOH2, MA ISOH a NITAR, včetně zajištění jejich kontinuální funkčnosti, podpory uživatelů a řešení technických incidentů. Významnou roli sehrála také aktivní spolupráce s Ministerstvem životního prostředí při rozvoji systému ISOH2, který představuje klíčový nástroj pro modernizaci evidence a vyhodnocování dat v oblasti odpadového hospodářství.

V neposlední řadě se oddělení podílelo na zajištění datových výstupů pro reportingové povinnosti České republiky, a to jak na národní úrovni, tak ve vztahu k evropským institucím.

Klíčové výstupy

V oblasti hodnocení odpadového a oběhového hospodářství byly v Informačním systému odpadového hospodářství (ISOH2) realizovány veškeré procesy související s ověřováním dat zasílaných prostřednictvím Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP). Tento proces zahrnoval kontrolu úplnosti, správnosti a konzistence dat ohlašovaných povinnými subjekty podle výše uvedených právních předpisů. ODOH přitom zajišťovalo nejen samotné ověřování dat, ale také metodickou podporu a komunikaci se subjekty v případě zjištěných nesrovnalostí.

Od dubna 2024 probíhá systematické zpracování datových sad na úrovni obcí s rozšířenou působností (ORP), což představuje významný krok ke zpřesnění analytických výstupů a lepšímu územnímu detailu dat. Paralelně probíhá průběžná analýza dat o produkci a nakládání s odpady, která slouží jako podklad pro strategické řízení odpadového hospodářství a tvorbu politik v této oblasti.

Součástí klíčových výstupů bylo rovněž ověřování ročních zpráv dle zákona o obalech a zákona o výrobcích s ukončenou životností. Tato agenda představuje důležitý nástroj pro sledování plnění povinností výrobců a kolektivních systémů.

Oddělení dále zajišťovalo evidenci přeshraniční přepravy odpadů prostřednictvím systému NITAR, čímž přispívalo k naplňování mezinárodních závazků České republiky v oblasti kontroly pohybu odpadů.

V oblasti informačních systémů byla klíčovým výstupem stabilizace a rozvoj systému ISOH2, a to ve spolupráci s MŽP a dodavatelem systému. Oddělení se podílelo na testování, optimalizaci a implementaci jednotlivých funkcionalit, a zároveň zajišťovalo operativní řešení vzniklých technických problémů.

Současně byl zajištěn nepřetržitý provoz systémů ISOH1 (pro správu historických dat), MA ISOH (pro evidenci vozidel s ukončenou životností) a NITAR. V rámci systému MA ISOH byla poskytována rozsáhlá metodická a technická podpora provozovatelům zařízení, včetně řešení jejich dotazů a incidentů.

V oblasti reportingu oddělení průběžně připravovalo datové podklady dle požadavků MŽP, zejména odboru cirkulární ekonomiky, a poskytovalo data Českému hydrometeorologickému ústavu pro účely Národního informačního systému. Významným novým prvkem bylo zahájení příprav na reporting v oblasti jednorázových plastových výrobků, který vychází z nové legislativy a klade zvýšené nároky na zpracování dat.

Míra plnění

Oddělení zajistilo v roce 2025 kontinuální chod všech klíčových procesů, včetně ověřování dat, provozu informačních systémů a poskytování datových výstupů.

Veškeré požadavky Ministerstva životního prostředí na poskytování dat pro reporting byly splněny v požadovaném rozsahu i kvalitě. Oddělení zároveň prokázalo vysokou míru flexibility při zpracování ad hoc požadavků a schopnost reagovat na měnící se legislativní i technické podmínky.

Významným přínosem bylo také aktivní zapojení do rozvoje systému ISOH2, které přispělo k jeho postupné stabilizaci a zlepšování funkčnosti. Oddělení tak sehrálo důležitou roli nejen jako provozovatel systému, ale i jako odborný partner při jeho dalším vývoji.

Odchytky a jejich zdůvodnění

© Jiří Přech, CENIA

V průběhu roku došlo k dílčím odchylkám zejména v oblasti časového harmonogramu zpracování finálních datových sad a ověřování ročních zpráv. Tyto odchylky byly způsobeny především technickými komplikacemi souvisejícími s vývojem a implementací systému ISOH2, který v daném období procházel intenzivními změnami a úpravami.

Dalším významným faktorem bylo zpoždění na straně ohlašujících subjektů, které v některých případech dodávaly opravná hlášení se zpožděním, a to v návaznosti na identifikované evidenční chyby. Tento proces je nezbytný pro zajištění vysoké kvality dat, avšak současně ovlivňuje časový průběh jejich finálního zpracování.

Tyto odchylky však neměly zásadní dopad na kvalitu ani úplnost výstupů, ale pouze na jejich časové dokončení, což se projeвило pozdějším termínem kompletnosti finálních dat.

V průběhu roku se rovněž ukázala rostoucí náročnost agendy spojené s novými legislativními požadavky, zejména v oblasti jednorázových plastových výrobků. Tato agenda zahrnuje nové typy ohlašování, ověřování a následného reportingu, což klade zvýšené nároky na personální kapacity oddělení.

ODDĚLENÍ ODBORNÉ PODPORY

Oddělení odborné podpory (OOP) poskytuje odbornou podporu výkonu státní správy v oblasti integrované prevence a omezování znečištění (IPPC). Odbornou podporou se rozumí zpracovávání vyjádření k žádostem o vydání integrovaného povolení a jejich změnám a účast na přezkumech organizovaných podle zákona o integrované prevenci. Oddělení zároveň spolupracuje na systému výměny informací o nejlepších dostupných technikách (BAT) v České republice a EU, včetně účasti na práci technických pracovních skupin. Na základě závěrů vědy, výzkumu a mezinárodní spolupráce provádí hodnocení dopadů regulace IPPC na regulované subjekty a životní prostředí ČR.

Další oblastí činnosti oddělení je poskytování informační podpory výkonu státní správy v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí (EIA/SEA) a spolupráce na vědeckých, odborných i popularizačních publikačních výstupech. Součástí činnosti oddělení je rovněž provoz helpdesku v oblasti REACH a CLP.

© Petra Lepičová, CENIA

Přehled stanovených úkolů

Oddělení odborné podpory má ve vazbě na Zřizovací listinu CENIA:

- 1.1 provozovat a dotvářet jednotný informační systém o životním prostředí dle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, zejména:
 - b) provozovat informační systémy EIA a SEA podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí,

1.6 zajišťovat odbornou podporu výkonu státní správy v oblasti integrované prevence, tedy zabezpečovat funkci „agentury“ a funkci odborně způsobilé osoby podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci,

1.7 zajišťovat administrativně a organizačně zkoušky odborné způsobilosti dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, a podporovat výkon státní správy,

Úkolový list Oddělení odborné podpory je rozdělen do 5 dílčích úkolů:

- 1) Zajistit odbornou podporu výkonu státní správy dle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci.
- 2) Zabezpečit výměnu informací o nejlepších dostupných technikách.
- 3) Provozovat informační systémy EIA/SEA.
- 4) Organizovat zkoušky EIA/SEA.
- 5) Provozovat Národní informační centrum (helpdesk) REACH a CLP.

© Vendula Hemzalová, CENIA

Úkol č. 1 – Zajistit odbornou podporu výkonu státní správy dle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci

- Zpracovávat vyjádření k žádostem o vydání integrovaných povolení a jejich změnám, k aplikaci nejlepších dostupných technik (Best Available Techniques, BAT) nebo k jejich přezkumům
- Provádět místní šetření v posuzovaných zařízeních
- Informovat o problémových případech
- Zpracovávat odborná stanoviska v oblasti integrované prevence
- Zpracovávat posudky pro odbornou veřejnost

V roce 2025 bylo zpracováno celkem 119 vyjádření k žádostem o vydání integrovaných povolení a jejich změnám, k aplikaci nejlepších dostupných technik nebo k přezkumům integrovaných povolení (IP).

Jednalo se o 10 vyjádření k žádostem o vydání IP, 28 vyjádření k podstatným změnám IP, 31 vyjádření k jiným než podstatným změnám IP, 14 vyjádření k aplikaci nejlepších dostupných technik a 36 vyjádření k přezkumům IP. Nejvíce vyjádření bylo zpracováno na základě požadavků Krajského úřadu Středočeské kraje (37 vyjádření) a Krajského úřadu Kraje Vysočina (35 vyjádření). Pro účely zpracování vyjádření bylo v roce 2025 provedeno 32 místních šetření v posuzovaných zařízeních.

Úkol č. 2 – Zabezpečit výměnu informací o nejlepších dostupných technikách

- Vést technické pracovní skupiny (TPS) v gesci MŽP, zajistit účast v Technical Working Group (TWG), prezentovat činnost TPS na FVI o BAT, účastnit se PS Kraje a IP
- Účastnit se činnosti TPS v gesci MPO a MZe
- Zajistit spolupořádání Konference ENVIRO

Výměna informací o nejlepších dostupných technikách byla zabezpečena zejména vedením šesti technických pracovních skupin (TPS) v gesci Ministerstva životního prostředí. Jedná se o pracovní skupiny Ekonomické aspekty a mezisložkové vlivy, Chladicí systémy, Monitoring, Nakládání s odpadními vodami a plyny, Skladování nebezpečných chemických látek a Nakládání s odpady. V rámci vedení TPS Nakládání s odpady byla na národní úrovni zajištěna organizace příprav nového Referenčního dokumentu o nejlepších dostupných technikách (BREF) LAN (skládka odpadů) a aktivní účast na jednání mezinárodní Technical Working Group v Seville. V rámci TPS Těžba a úpravy rud v průmyslovém měřítku byl zajištěn podíl na přípravách nového BREF MIN (těžba a úprava rud), včetně účasti na on-line jednání mezinárodní TWG v Seville. V dubnu a prosinci 2025 se OOP aktivně účastnilo jednání pracovní skupiny Kraje a integrovaná prevence, kde byly předneseny příspěvky na téma Poznatky z přezkumů IP po vydání závěrů o BAT a Aplikace závěrů o BAT pro zpracování železných kovů.

Pracovníci OPP jsou rovněž členy celkem 24 TPS v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) a Ministerstva zemědělství (MZe). Celkem 20 z nich – TPS Cement a vápno, Čištění odpadních plynů z chemického průmyslu, Desky na bázi dřeva, Chloralkalická chemie, Kafilerní a asanační činnost, Metalurgie, Neželezné kovy, Papírenství, Polymery, Povrchové úpravy, Rafinérie, Sklo, Speciální anorganické chemikálie, Speciální organické chemikálie, Textil, Velká spalovací zařízení, Velkoobjemové organické chemikálie, Velkoobjemové pevné anorganické chemikálie, Velkoobjemové plynné a kapalné anorganické chemikálie a Zpracovatelská odvětví – jatky, výroba potravin, krmiv, nápojů a zpracování mléka – nebylo v roce 2025 aktivní. Naopak činnost TPS Intenzivní chovy hospodářských zvířat, Keramika, Povrchové úpravy kovů a plastů a Velkoobjemové anorganické chemikálie byla v průběhu roku 2025 zaměřena na revizi stávajícího nebo přípravu nového Referenčního dokumentu o nejlepších dostupných technikách (BREF).

V květnu 2025 se OOP účastnilo konference ENVIRO 2025 s prezentací na téma Aplikace závěrů o BAT pro zpracování železných kovů.

Úkol č. 3 – Provozovat informační systémy EIA/SEA

- Zajistit provozní kontrolu funkčnosti systému
- Provádět změny údajů na žádost příslušných úřadů
- Provádět aktualizaci systémů dle vývoje legislativy (subdodávka)
- Provádět údržbu systému (zálohování dat, optimalizace systému)
- Poskytovat statistické výstupy a pravidelné reporty
- Účastnit se porad EIA/SEA

Při zajišťování provozu a správy informačních systémů EIA a SEA byly na žádost krajských úřadů průběžně prováděny změny údajů v obou informačních systémech. V rámci rozvoje obou informačních systémů byla v roce 2025 dodavatelsky provedena klíčová aktualizace technologické platformy pro zlepšení celkového výkonu a spolehlivosti a zvýšení kybernetické bezpečnosti a rovněž rozsáhlejší aktualizace vyplývající z vývoje legislativy v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí. Dále byly poskytovány statistické výstupy a pravidelné reporty, např. o činnosti odborů výkonu státní správy (OVSS) MŽP.

Úkol č. 4 – Organizovat zkoušky EIA/SEA

V průběhu roku 2025 byla zajištěna spolupráce na organizaci celkem tří termínů (květen, 2× listopad) zkoušek autorizovaných osob podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

Úkol č. 5 – Provozovat Národní informační centrum (helpdesk) REACH a CLP

- Zpracovávat odpovědi na dotazy z oblasti evropské chemické legislativy REACH a CLP
- Zabezpečovat účast na jednáních Evropské agentury pro chemické látky (ECHA)

Během roku 2025 bylo zpracováno celkem 114 odpovědí na dotazy z oblasti evropské chemické legislativy. OOP se v květnu 2025 účastnilo setkání pracovníků evropských helpdesků REACH a CLP, které každoročně organizuje Evropská agentura pro chemické látky (ECHA) se sídlem v Helsinkách. Hlavním cílem jednání je sladění odpovědí na dotazy z oblasti evropské chemické legislativy REACH a CLP napříč všemi státy EU.

© Kateřina Horáková, CENIA

KOMPETENČNÍ CENTRUM

Kontext a důvody zřízení

V průběhu roku 2025 byla na úrovni zřizovatele MŽP a vedení CENIA intenzivně řešena potřeba systematické podpory resortních organizací Ministerstva životního prostředí v oblasti digitalizace, řízení ICT a kybernetické bezpečnosti. Tato potřeba vycházela ze zvyšujících se nároků na elektronizaci veřejné správy, rostoucích požadavků na kvalitu a bezpečnost digitálních služeb a zejména z nových legislativních povinností v oblasti kybernetické bezpečnosti (nový zákon o kybernetické bezpečnosti platný od 1. 11. 2025).

Analýzy a závěry auditu kybernetické bezpečnosti z roku 2024 potvrdily, že resortní organizace čelí nedostatku odborných kapacit a roztržitěnému zajištění ICT činností, což vedlo k duplicitám, nejednotným standardům a obtížnému plnění nových legislativních požadavků. Na základě těchto zjištění byl připraven záměr na zřízení Kompetenčního centra CENIA (KCC) jako centralizovaného odborného a metodického zázemí pro organizace resortu MŽP.

Rozhodnutí o zřízení a přípravné kroky realizované v roce 2025

Záměr na zřízení Kompetenčního centra byl v září 2025 předložen k projednání na Poradě vedení Ministerstva životního prostředí a následně schválen. Současně byl uložen úkol CENIA zřídit oddělení KCC ve své organizační struktuře s účinností od 1. 1. 2026.

Následně pak byly ve 4. čtvrtletí roku 2025 realizovány klíčové přípravné aktivity, zejména alokace finančních prostředků, zahájení personálního zajištění centra a nastavení základního rámce jeho budoucí činnosti. Součástí příprav bylo zajištění specializované odborné kapacity v oblasti kybernetické bezpečnosti formou externí spolupráce.

Byl zvolen kombinovaný model fungování centra, tj. propojení interních kapacit CENIA s externími odborníky, který umožňuje stabilitu odborného zázemí a zároveň flexibilní reakci na aktuální potřeby resortních organizací.

Rok 2025 tak představoval přípravnou a iniciační fázi projektu Kompetenčního centra, během níž byly vytvořeny základní organizační, personální a procesní předpoklady pro zahájení jeho činnosti.

Vymezení hlavních oblastí činnosti

V rámci přípravné fáze byly definovány prioritní oblasti činnosti Kompetenčního centra, zejména:

- kybernetická bezpečnost a podpora souladu s novou legislativou,
- metodická a praktická podpora projektového řízení a přípravy IT projektů,
- řízení a správa dat, včetně podpory otevřených dat.

V případě dostatečných personálních a finančních kapacit se předpokládá postupné rozšíření činnosti také do následujících oblastí:

- business a solution architektura,
- cloudová řešení a podpora správy prostředí Microsoft 365.

Provozní aktivity v roce 2025

V závěru roku 2025 byla v rámci přípravné fáze Kompetenčního centra realizována první iniciační podpora v oblasti kybernetické bezpečnosti, zejména v souvislosti s novým zákonem o kybernetické bezpečnosti.

Realizovány byly zejména následující aktivity:

- komunikace s Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB) v souvislosti se zařazením organizací a jejich činností dle zákona o kybernetické bezpečnosti,
- asistence resortním organizacím při posouzení působnosti zákona o kybernetické bezpečnosti, zejména zda konkrétní organizace poskytuje regulovanou službu a v jakém rozsahu,
- metodická a praktická pomoc při ohlášení regulovaných služeb prostřednictvím Portálu NÚKIB, včetně online konzultací a případné osobní podpory při registraci.

Tyto aktivity měly iniciální a metodický charakter a sloužily především k základní orientaci organizací v nové legislativě, identifikaci nejčastějších nejasností a k upřesnění priorit budoucí systematické podpory této oblasti ze strany Kompetenčního centra.

Přechod do plné činnosti

Kompetenční centrum CENIA bylo rozhodnutím zřizovatele určeno k formálnímu zřízení od 1. 1. 2026. Rok 2025 tak lze hodnotit jako klíčové období přípravy a vzniku centra, během něhož byly vytvořeny nezbytné podmínky pro jeho systematickou a dlouhodobou činnost v rámci resortu Ministerstva životního prostředí.

ODBORNÁ ČINNOST A ROZVOJ ORGANIZACE

ODBORNÉ ČINNOSTI A ROZVOJOVÉ AKTIVITY ORGANIZACE

Významnou součástí odborné činnosti je realizace aplikovaného výzkumu a zapojení do národních i mezinárodních projektů. V roce 2025 CENIA pokračovala v řešení projektů zaměřených na podporu cirkulární ekonomiky, environmentální bezpečnosti a efektivního řízení zdrojů a GIS. Mezi klíčové patří zejména projekt Ekonomické aspekty sanace kontaminovaných míst a brownfieldů z pohledu veřejné správy (EkoAS), jehož cílem je navrhnout metodické a analytické nástroje pro efektivnější rozhodování veřejné správy v oblasti odstraňování ekologických zátěží.

Současně probíhala intenzivní příprava navazujících výzkumných aktivit, včetně projektů Centrum environmentálního výzkumu: Odpady, oběhové hospodářství a environmentální bezpečnost 2 (CEVOOH 2) a Centrum environmentálního výzkumu: Průmyslová ekologie a odolnost a připravenost řešit havárie a katastrofy (PEPR), které představují další rozvoj kompetencí v oblasti technické ochrany životního prostředí, více viz navazující kapitoly

V návaznosti na tyto aktivity byly rovněž připravovány nové projekty reagující na aktuální výzvy v oblasti klimatických změn, environmentálních rizik a krizového řízení, například projekt Cirkulární nakládání s odpady z živelních událostí (Živelko) zaměřený na řešení dopadů extrémních hydrometeorologických jevů a podporu adaptačních opatření.

Důležitým směrem rozvoje je také posilování role CENIA jako odborného partnera Ministerstva životního prostředí při tvorbě strategických, koncepčních a legislativních dokumentů. Organizace se podílí na přípravě metodik, analýz a odborných podkladů a postupně rozvíjí kapacity pro operativní výzkum umožňující pružnou reakci na aktuální potřeby resortu a veřejné správy.

Významným aspektem činnosti organizace je rovněž rozvoj spolupráce napříč institucemi veřejné správy, akademickou sférou a aplikačním sektorem. CENIA se aktivně podílí na budování expertních sítí a přenosu znalostí do praxe, a to jak na národní, tak mezinárodní úrovni, včetně zapojení do struktur Evropské agentury pro životní prostředí a souvisejících tematických center.

PROJEKTY CEVOOH A CEVOOH 2

CEVOOH

CENIA v letech 2020–2026 koordinuje rozsáhlý výzkumný projekt Centrum environmentálního výzkumu: Odpady, oběhové hospodářství a environmentální bezpečnost (CEVOOH). Projekt vznikl s cílem vybudovat dlouhodobě fungující odbornou a interdisciplinární výzkumnou platformu, která propojuje přední české výzkumné organizace a univerzity zabývající se problematikou odpadového a oběhového hospodářství, environmentální bezpečnosti a ochrany životního prostředí.

Projekt vznikl jako reakce na potřebu systematického výzkumu v oblastech, které jsou klíčové pro přechod České republiky od tradičního lineárního modelu hospodářství k modernímu oběhovému hospodářství. Tento přechod vyžaduje nejen nové technologie a inovace, ale také kvalitní data, nové monitorovací nástroje, analýzy materiálových toků, hodnocení environmentálních a socioekonomických dopadů a odbornou podporu pro tvorbu veřejných politik.

Na řešení projektu se podílí konsorcium předních českých výzkumných institucí, vysokých škol a odborných pracovišť. CEVOOH vytvořil unikátní platformu propojující přírodovědné, technické, ekonomické i společenskovední disciplíny. Výsledky projektu jsou využívány Ministerstvem životního prostředí, dalšími resorty, odbornými platformami i aplikační sférou při přípravě strategií, legislativy a rozhodovacích procesů.

© Jiří Přech, CENIA

Výzkumné aktivity projektu se zaměřují zejména na oblast odpadového a oběhového hospodářství, monitoring přechodu k oběhovému hospodářství, vývoj nových indikátorů, analýzu životního cyklu výrobků, ekodesign, materiálové toky surovin a odpadů, nové technologie využití odpadů a druhotných surovin, problematiku nově se vyskytujících kontaminantů, environmentální bezpečnost a prevenci závažných havárií. Součástí projektu je také výzkum zaměřený na mikroplasty, PFAS, biologicky rozložitelné odpady, průmyslové odpady, recyklaci baterií, stavební a demoliční odpady, kontaminaci vodního a horninového prostředí či rozvoj národního monitoringu oběhového hospodářství.

Významným přínosem projektu je vytvoření odborných podkladů pro aktualizaci strategických dokumentů České republiky, podporu Plánu odpadového hospodářství ČR, rozvoj nástrojů pro sledování

materiálových toků a vyhodnocování environmentálních dopadů. Projekt současně přispívá k rozvoji znalostí potřebných pro efektivnější využívání zdrojů, prevenci vzniku odpadů, podporu recyklace a snižování environmentálních rizik.

Projekt CEVOOH představuje jednu z nejvýznamnějších výzkumných iniciativ v oblasti odpadového a oběhového hospodářství v České republice. V roce 2026 se nachází ve své závěrečné fázi realizace a završuje více než šestileté období intenzivní spolupráce mezi veřejnou správou, výzkumnými organizacemi a akademickou sférou.

© Jana Seidlová, CENIA

CEVOOH 2

Na dosažené výsledky, vytvořené know-how, odborné kapacity i vybudovanou spoluprací plynule naváže připravovaný projekt CEVOOH 2, jehož realizace je podmíněna získáním podpory v rámci programu Prostředí pro život Technologické agentury ČR. Projekt bude rozvíjet výzkumné aktivity zahájené v rámci CEVOOH a reagovat na nové výzvy spojené s přechodem České republiky k oběhovému hospodářství, zajištěním surovinové bezpečnosti a plněním národních i evropských environmentálních cílů.

CEVOOH 2 se zaměří na výzkum materiálových a odpadových toků, zejména stavebních a demoličních odpadů, průmyslových odpadů, nebezpečných odpadů a deponovaných materiálů. Součástí projektu bude také hodnocení nových environmentálních rizik a kontaminantů, vývoj a ověřování technologií pro třídění, recyklaci a využívání odpadů a zlepšování kvality dat a monitoringu v oblasti odpadového a oběhového hospodářství.

Významnou oblastí bude podpora efektivního využívání druhotných surovin a identifikace možností získávání kritických a strategických surovin z domácích zdrojů v souladu s aktuálními prioritami Evropské unie. Projekt bude rovněž rozvíjet moderní analytické a digitální nástroje pro modelování materiálových toků, predikci budoucího vývoje a podporu rozhodování veřejné správy.

Výsledky projektu poskytnou odborné podklady pro tvorbu a vyhodnocování politik, strategií a legislativy v oblasti odpadového a oběhového hospodářství, včetně aktualizace klíčových strategických dokumentů České republiky. Současně přinesou nové poznatky a praktická řešení využitelná v průmyslu, podpoří rozvoj inovací a přispějí ke zvyšování konkurenceschopnosti české ekonomiky.

CEVOOH 2 tak zajistí kontinuitu výzkumné a expertní podpory, kterou CENIA a její partneři poskytují státu již od roku 2020, a vytvoří podmínky pro další rozvoj oběhového hospodářství, ochrany životního prostředí a udržitelného využívání zdrojů v České republice.

PROJEKT PEPR

Na řešení současných i budoucích environmentálních rizik reaguje také připravovaný projekt Centrum environmentálního výzkumu: Průmyslová ekologie a odolnost a připravenost řešit havárie a katastrofy (PEPR), jehož realizace je podmíněna získáním podpory z 3. veřejné soutěže programu Prostředí pro život 2 Technologické agentury České republiky. Projekt vychází z dlouhodobých zkušeností CENIA a partnerských institucí v oblasti průmyslové ekologie, prevence znečištění, hodnocení environmentálních rizik a sanace kontaminovaných lokalit.

Česká republika disponuje rozsáhlými datovými zdroji a informačními systémy, které vznikaly desítky let a představují unikátní základ pro ochranu životního prostředí, prevenci havárií a strategické rozhodování veřejné správy. Tyto zdroje však dosud nejsou plně propojeny a jejich potenciál není využíván v takové míře, aby bylo možné efektivně reagovat na rostoucí environmentální, technologická a klimatická rizika. Projekt PEPR proto usiluje o vytvoření integrovaného odborného a datového rámce, který propojí výzkum, moderní technologie, informační systémy a potřeby veřejné správy.

Projekt se zaměří na rozvoj metod a nástrojů pro prevenci a řešení průmyslových a environmentálních havárií, sanaci kontaminovaných lokalit, hodnocení rizik a podporu rozhodování v oblasti ochrany životního prostředí. Součástí bude modernizace datových a informačních systémů, využití pokročilého

modelování, prostorových dat a prvků umělé inteligence, stejně jako vývoj nových přístupů k řešení kontaminace a nakládání s odpady vznikajícími při haváriích a krizových situacích.

Významnou oblastí projektu bude také podpora prevence průmyslových havárií a tzv. NATECH událostí, tedy mimořádných událostí způsobených kombinací přírodních a technologických faktorů. Projekt přispěje k lepší identifikaci rizik, jejich vyhodnocování a přípravě účinných opatření pro zvýšení odolnosti území, infrastruktury i průmyslových provozů.

Výsledky projektu poskytnou státní správě a samosprávám kvalitnější datové podklady, moderní metodiky a nástroje pro efektivnější rozhodování, plánování a správu environmentálních rizik. Současně podpoří digitalizaci vybraných procesů, zvýší využitelnost existujících informačních systémů a přispějí k lepší koordinaci mezi jednotlivými institucemi.

Pro průmyslové podniky a aplikační sféru projekt přinese lepší dostupnost informací o environmentálních rizicích, větší předvídatelnost regulatorního prostředí a nové nástroje pro prevenci havárií a řízení environmentálních dopadů. Výsledky výzkumu pomohou snižovat náklady spojené s kontaminací, sanacemi a mimořádnými událostmi a podpoří zavádění moderních a udržitelných technologií.

PEPR tak vytvoří dlouhodobou odbornou platformu propojující výzkum, data a praktické využití výsledků ve veřejné správě i soukromém sektoru. Přispěje ke zvýšení odolnosti hospodářských aktivit v ČR vůči environmentálním a technologickým rizikům, podpoří efektivnější ochranu životního prostředí a posílí schopnost státu předcházet haváriím a řešit jejich následky.

© Jana Seidlová, CENIA

PROJEKT CIRKULÁRNÍ NAKLÁDÁNÍ S ODPADY Z ŽIVELNÍCH UDÁLOSTÍ

V roce 2026 zahájila CENIA řešení projektu Cirkulární nakládání s odpady z živelních událostí (Živelk0), který realizuje ve spolupráci s Vysokým učení technickým v Brně. Projekt je zaměřen na řešení dopadů extrémních hydrometeorologických jevů, zejména povodní, na životní prostředí a systémy nakládání s odpady. Reaguje na rostoucí četnost a intenzitu klimatických extrémů, které vedou nejen k rozsáhlým materiálním škodám, ale také ke vzniku značného množství odpadů a souvisejících environmentálních rizik.

© Jiří Přeč, CENIA

Cílem projektu je na základě podrobné analýzy průběhu povodní na severní Moravě a ve Slezsku v roce 2024 vyvinout nástroje, postupy a doporučení pro předcházení vzniku povodňových odpadů a pro jejich efektivní nakládání v souladu s principy cirkulární ekonomiky. Důraz je kladen na maximalizaci materiálového využití odpadů, zajištění efektivní logistiky a organizace nakládání s odpady během krizových situací a zvýšení připravenosti veřejné správy, samospráv a provozovatelů zařízení na budoucí mimořádné události. Projekt se současně zabývá problematikou ochrany obyvatel a kritické infrastruktury, včetně zařízení pro nakládání s odpady a průmyslových zařízení podléhajících režimu IPPC.

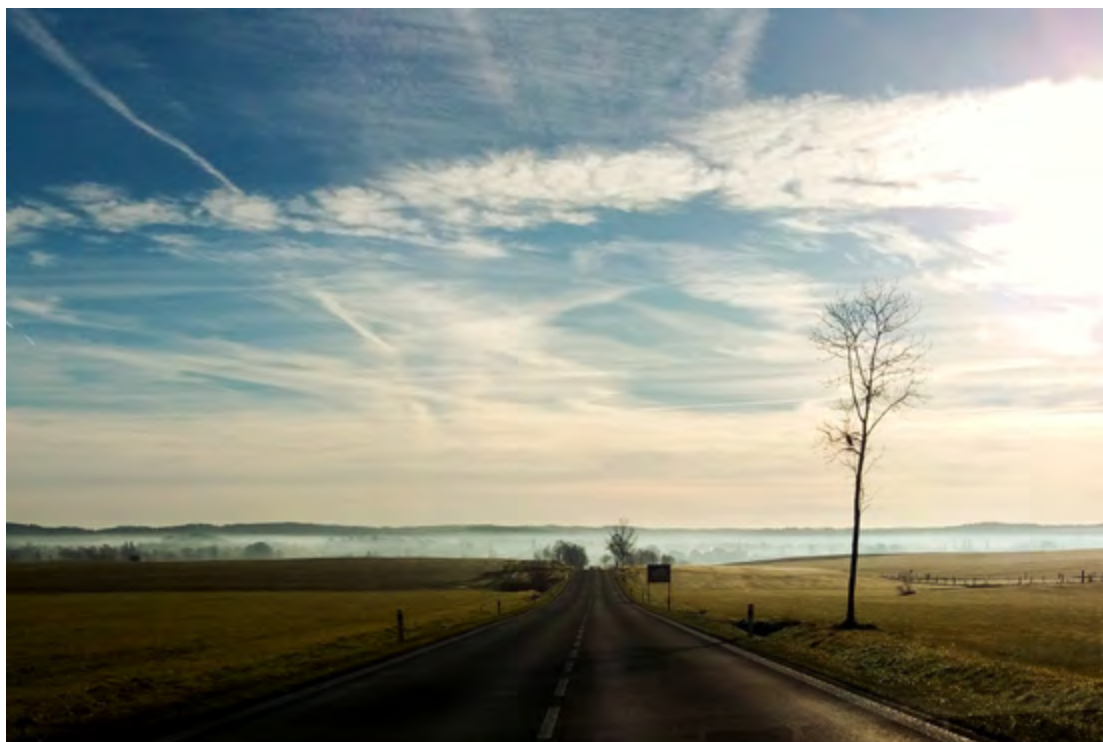
Výzkumné aktivity projektu se soustředí na analýzu vzniku, složení a toků odpadů při mimořádných událostech a na návrh efektivních postupů jejich sběru, třídění, zpracování a využití. Součástí řešení je

rovněž modelování dopadů těchto událostí na systémy odpadového hospodářství a návrh systémových opatření vedoucích ke zvýšení jejich odolnosti, flexibility a efektivity.

Významnou součástí projektu je také systematické vyhodnocení zkušeností municipalit a orgánů krizového řízení z povodní v Moravskoslezském kraji v roce 2024, zejména v oblastech měst Krnov a Opava. Tyto poznatky budou využity pro návrh doporučení a metodických postupů, které přispějí ke zlepšení připravenosti na obdobné situace v budoucnu. Projekt současně rozvíjí nástroje pro plánování a řízení krizových situací, včetně metodické podpory rozhodování veřejné správy s důrazem na integraci datových zdrojů, analytických přístupů a praktických zkušeností.

V rámci projektu vznikne soubor analytických, metodických a praktických výstupů. Mezi nejvýznamnější patří komplexní vyhodnocení průběhu povodní v roce 2024 z pohledu odpadového hospodářství a cirkulární ekonomiky, návrh organizačních, procesních a technologických postupů pro předcházení vzniku povodňových odpadů a jejich následné zpracování, modelace environmentálních a ekonomických přínosů navrhovaných opatření, specializované mapové podklady zaměřené na infrastrukturu odpadového hospodářství a povodňová rizika, stejně jako praktické manuály pro municipalitu a provozovatele zařízení pro nakládání s odpady.

Výstupy projektu budou využitelné především pro potřeby Ministerstva životního prostředí, orgánů veřejné správy, samospráv a dalších subjektů podílejících se na řešení mimořádných událostí. Projekt tak přispěje ke zvýšení připravenosti společnosti na dopady klimatické změny, ke snížení environmentálních rizik spojených s živelními událostmi a k efektivnějšímu využívání zdrojů v souladu s principy oběhového hospodářství.

GEOPORTÁL ČESKÉ REPUBLIKY

Vytvoření Geoportálu 2 CENIA MŽP (2024–2027)

Projekt „Vytvoření Geoportálu 2 CENIA MŽP“ představuje klíčovou iniciativu v oblasti rozvoje národní infrastruktury pro prostorová data. Jeho cílem je vytvoření moderního a uživatelsky přívětivého řešení, které zajistí jednotný přístup k prostorovým datům a službám v České republice. Geoportál České republiky je navrhován jako centrální informační systém veřejné správy, který umožní efektivní sdílení, správu a publikaci prostorových informací v souladu s národní legislativou i evropskými požadavky, zejména směrnicí INSPIRE.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Nový geoportál navazuje na stávající řešení, které dlouhodobě plní roli národního přístupového bodu k prostorovým datům. Projekt reaguje na rostoucí požadavky na kvalitu, dostupnost a využitelnost dat a zároveň reflektuje širší proces digitalizace veřejné správy a rozvoje otevřených dat. Cílem projektu je vytvořit prostředí, které umožní snadné vyhledávání a využívání prostorových informací jak pro odbornou veřejnost, tak pro běžné uživatele, a zároveň podpoří jejich další využití v rozhodovacích procesech, výzkumu i podnikání.

Významnou roli ve vytvoření Geoportálu České republiky zastává CENIA, která jako národní koordinační autorita pro INSPIRE zajišťuje implementaci evropských požadavků v České republice. Geoportál tak představuje nejen technologické řešení požadavků, ale i důležitý nástroj pro koordinaci poskytovatelů dat a podporu spolupráce napříč veřejnou správou.

Rok 2025 – analytická a návrhová fáze projektu

V roce 2025 probíhala klíčová etapa projektu zaměřená na detailní analýzu a návrh budoucího řešení. Tato fáze vytvořila jednotný základ pro další rozvoj systému a umožnila jasně definovat jeho cílovou podobu, rozsah i hlavní funkční principy. Hlavním výstupem této etapy byla komplexní projektová dokumentace, která sjednocuje požadavky jednotlivých zainteresovaných stran a popisuje způsob jejich naplnění. Součástí prací bylo také vymezení základních principů fungování geoportálu, jeho vazeb na další informační systémy veřejné správy a nastavení budoucího rozvoje.

V průběhu roku 2025 byla také věnována značná pozornost analýze potřeb uživatelů geoportálu. Geoportál je navržen tak, aby sloužil velikému spektru cílových skupin – od široké veřejnosti přes odborníky až po instituce veřejné správy. Důraz je kladen zejména na vytvoření jednotného přístupového místa, které umožní snadné vyhledávání prostorových dat, jejich prohlížení a další využití v různých oblastech.

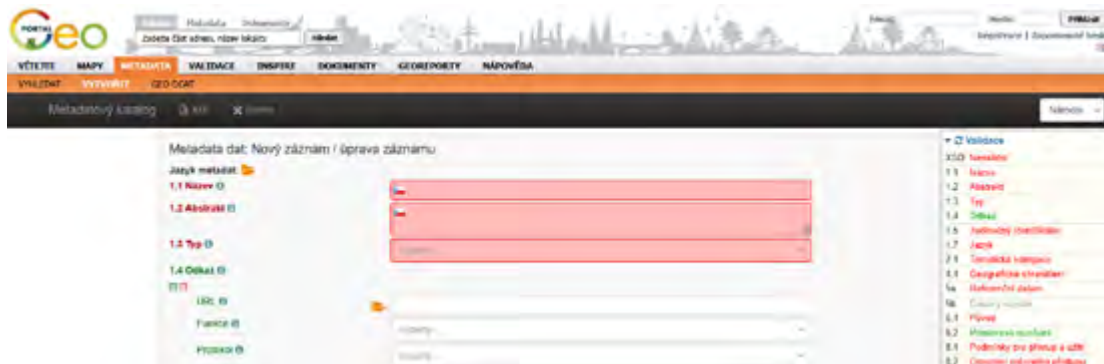
Součástí této etapy bylo také zhodnocení stávajícího řešení a s ním spojených procesů, které identifikovalo prostor pro další rozvoj zejména v oblasti: sjednocení postupů pro správu metadat, publikaci prostorových dat a poskytování síťových služeb. Tyto poznatky byly využity při návrhu nového řešení, které klade důraz na systematickou správu dat, jejich standardizaci a podporu jejich sdílení.

Na základě analytických výstupů byl v roce 2025 připraven návrh architektury nového geoportálu. Navržené řešení je koncipováno jako moderní a flexibilní systém umožňující jeho postupný rozvoj a přizpůsobování budoucím potřebám. Důraz je kladen na otevřenost, interoperabilitu a možnost propojení s dalšími systémy veřejné správy i evropskými platformami. Navrhované řešení zahrnuje klíčové funkční oblasti, mezi které patří zejména správa a publikace metadat, nástroje pro jejich tvorbu a kontrolu kvality, katalogové služby pro sdílení dat a uživatelské rozhraní umožňující práci s mapovými podklady. Nedílnou součástí je také podpora otevřených dat a jejich dostupnosti prostřednictvím standardizovaných rozhraní.

Projekt v roce 2025 současně reflektoval aktuální legislativní požadavky v oblasti poskytování informací o životním prostředí, otevřených dat a kybernetické bezpečnosti. Geoportál je navrhován jako systém, který umožní efektivní a přehledné zpřístupnění dat při zachování vysokých standardů bezpečnosti a ochrany informací.

Součástí prací bylo rovněž nastavení základních procesů fungování geoportálu. Byly vymezeny principy správy dat, jejich aktualizace a publikace, stejně jako role jednotlivých uživatelů systému. Nastavený rámec vytváří podmínky pro stabilní a dlouhodobě udržitelný provoz a rozvoj geoportálu.

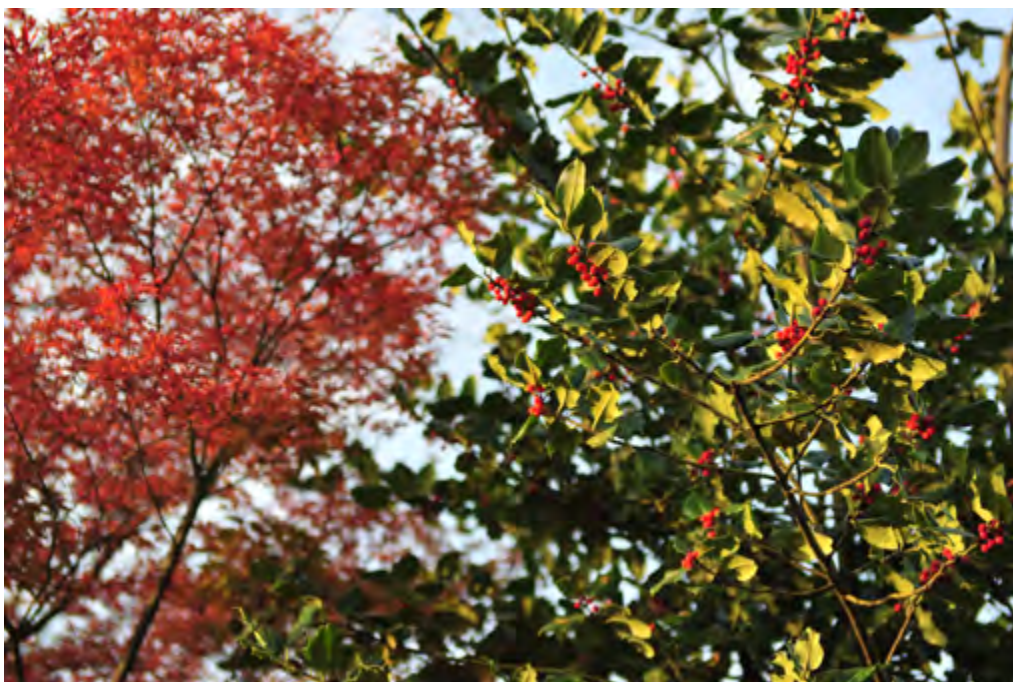
Výstupy dosažené v roce 2025 představují důležitý základ pro navazující etapy projektu. Připravená dokumentace umožňuje plynulý přechod do implementační části, ve které bude docházet k postupné realizaci jednotlivých komponent a jejich ověřování v praxi. Projekt tak v roce 2025 pokročil směrem k vytvoření uživatelsky přívětivého, moderního nástroje pro správu a zpřístupnění prostorových dat v České republice.

KOMPETENČNÍ CENTRUM

V roce 2025 byl ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí iniciován záměr vzniku Kompetenčního centra CENIA (KCC), které má představovat systematickou odpověď na dlouhodobé výzvy a problémy v oblasti řízení ICT (informační a komunikační technologie) v resortu. Ty se projevují zejména roztržitostí přístupů, nedostatkem odborných kapacit a omezeným sdílením know-how mezi jednotlivými organizacemi. Zároveň v souvislosti s novým zákonem o kyberbezpečnosti dochází k výraznému nárůstu požadavků na kybernetickou bezpečnost, rostou požadavky na digitalizaci veřejné správy a plnění nových legislativních povinností. Kompetenční centrum proto vzniklo jako nástroj pro posílení odborné činnosti v rámci resortu, vytvoření centralizovaného odborného zázemí, sjednocení metodických postupů a efektivnější využití finančních i personálních zdrojů napříč organizacemi.

Vznik Kompetenčního centra zároveň představuje významný krok v rozvoji organizace CENIA a posílení její odborné role jako servisní organizace poskytující služby jak MŽP, tak jiným resortním organizacím. Centrum umožní koncentrovat vysoce specializované odborníky, systematicky rozvíjet interní know-how a poskytovat metodickou i expertní podporu organizacím resortu, které by si tyto kapacity samostatně zajišťovaly obtížně. Tím přispěje nejen k posílení kybernetické bezpečnosti a zefektivnění IT projektů, ale také k rozvoji digitalizace, sjednocení technologických standardů a lepší koordinaci strategických aktivit. Kompetenční centrum tak významně rozšiřuje odbornou činnost CENIA a současně posiluje její postavení jako klíčového partnera pro rozvoj moderních digitálních služeb veřejné správy v oblasti životního prostředí (více viz kapitola Plnění úkolů závazného plánu činnosti).

OSTATNÍ PROJEKTY

Copernicus Land Monitoring Service – Corine Land Cover 2024 (CLMS-CLC2024)

V roce 2025 pokračovala CENIA v realizaci projektu Copernicus Land Monitoring Service – Corine Land Cover 2024 (CLC2024), který představuje aktuální etapu dlouhodobého evropského programu CORINE Land Cover. Ten v témže roce oslavil 35 let systematického sledování krajinného pokryvu v Evropě, čímž se projekt CLC2024 přirozeně zařadil do kontinuální časové řady mapování, probíhající od roku 1990.

Hlavním cílem projektu CLC2024 je vytvoření nové referenční vrstvy krajinného pokryvu pro rok 2024, včetně vrstvy změn mezi lety 2018–2024 a revize předchozí vrstvy CLC2018. Výsledkem bude již šestá harmonizovaná celoevropská vrstva, která navazuje na předchozí mapování a zajišťuje jejich vzájemnou srovnatelnost. Díky této kontinuitě, budované právě již 35 let, patří CORINE Land Cover mezi klíčové zdroje informací o vývoji krajiny v Evropě.

Rok 2025 byl z hlediska projektu klíčový, protože právě v tomto období probíhala hlavní fáze produkce dat na evropské i národní úrovni. Produkce vrstvy CLC2024 byla zahájena na začátku roku 2025 a směřuje k dokončení v roce 2026. V rámci zpracování na území České republiky bylo v roce 2025 interpretováno a zpracováno již více než 60 % území při tvorbě vrstvy CLC2024, což představuje zásadní milník projektu.

O projektu:

<https://cenia.gov.cz/projekty/ukoncene-projekty/copernicus-land-monitoring-services/>

Projekt Wildfire CE programu Interreg CENTRAL EUROPE 2021–2027

Záměrem projektu Wildfire CE je vytvoření přeshraničního systému včasného varování proti lesním požárům, jejichž riziko ve střední Evropě v důsledku klimatické změny dlouhodobě roste. Cílem projektu je vyvinout vícejazyčný informační portál umožňující identifikaci oblastí se zvýšeným rizikem vzniku a šíření požárů na základě kombinace prostorových a meteorologických dat, a to s využitím informací z obou stran státních hranic.

V roce 2025 pokračovaly práce na klíčových výstupech projektu a současně došlo k významnému posílení spolupráce mezi odbornými institucemi a složkami integrovaného záchranného systému. Jednou z hlavních aktivit byl přeshraniční workshop ve Znojmě, který propojil české a rakouské hasiče, zástupce národních parků a další odborníky. Workshop se zaměřil na sdílení zkušeností z praxe, identifikaci rozdílů v přístupech a legislativních omezení i na návrhy konkrétních opatření pro připravované akční plány. Účastníci se shodli na nutnosti dalšího prohlubování spolupráce a vytvoření společných nástrojů, například databází kontaktů nebo systémů pravidelného výcviku.

Na workshop navázalo 3. setkání projektových partnerů, které se uskutečnilo rovněž ve Znojmě a bylo zaměřeno na koordinaci projektových aktivit, sdílení dat a postup při tvorbě společných výstupů, včetně mapování rizikových oblastí, modelování chování požárů a přípravy akčních plánů.

V průběhu roku 2025 se projekt zaměřil také na testování nástrojů v reálných podmínkách. V říjnu proběhlo v Národním parku Podyjí přeshraniční taktické cvičení, během něhož byly ověřovány postupy spolupráce při zásahu i využití vznikajících digitálních nástrojů pro hodnocení požárního rizika. Cvičení zároveň přispělo k ověření připravovaných akčních plánů v praxi.

Cvičení HZS Podyjí

Výsledky projektu a jeho průběžné výstupy byly prezentovány také na odborné úrovni. Na konferenci Inspirujme se 2025 představila CENIA projekt Wildfire CE odborné veřejnosti, včetně informací o vznikajících mapových podkladech (např. vodní zdroje a přístupové cesty), sdílení příkladů dobré praxe ze zapojených zemí a přípravy akčních plánů.

Projekt byl zároveň diskutován i na mezinárodní úrovni, například během setkání partnerů v italském Trentu, kde byly řešeny další kroky v oblasti společného řízení rizik lesních požárů a posilování přeshraniční spolupráce. Tyto aktivity přispívají k postupnému naplňování hlavního cíle projektu – vytvoření funkčního systému sdílení dat, nástrojů a postupů pro efektivní prevenci a zvládání lesních požárů ve střední Evropě.

O projektu:

<https://cenia.gov.cz/projekty/aktualni-projekty/projekt-wildfire-ce-programu-interreg-central-europe-2021-2027/>

*Představení projektu
na konferenci Inspirujme se 2025*

Solární potenciál Ústeckého kraje: datové podklady pro tvorbu budoucích metodik a rámců v energetickém sektoru (Solar, 2023–2025)

**T A
Č R**

Tento projekt je spolufinancován ze státní podpory Technologické agentury ČR v rámci Programu THETA.

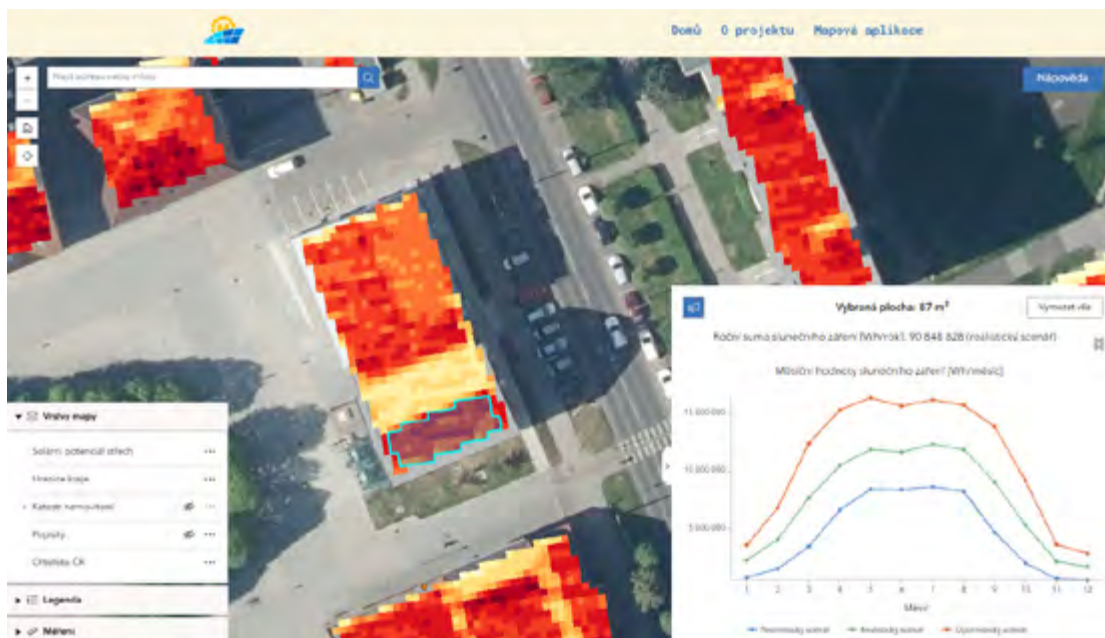
www.taocr.cz
Výzkum užitečný pro společnost.

V roce 2025 byl dokončen projekt Solární potenciál Ústeckého kraje, jehož cílem bylo vytvořit kvalitní datové podklady a nástroje podporující rozhodování v oblasti využívání solární energie. Během projektu došlo nejprve k pořízení přesných dat leteckého laserového skenování a k přípravě modelu pro výpočet solárního potenciálu, který byl kalibrován na datech Českého hydrometeorologického ústavu. Následně byl z dat leteckého laserového skenování vytvořen podrobný digitální model povrchu, na jehož základě byl vypočten solární potenciál jednotlivých střech v celém Ústeckém kraji.

Hlavním výstupem projektu je datová sada obsahující odhad solárního potenciálu střech a webová mapová aplikace vytvořená a provozovaná CENIA, která umožní uživatelům identifikovat nejvhodnější místa pro umístění střešních solárních panelů. Odhad solárního potenciálu je poskytován pro tři scénáře, které zohledňují potenciální výkyvy v meteorologických podmínkách. Projekt realizovaný ve spolupráci s Fakultou životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze a s podporou Technologické agentury ČR (program Théta) zároveň vytvořil metodický základ, který lze v budoucnu využít i při zpracování obdobných výstupů pro další regiony České republiky.

O projektu: www.cenia.cz/projekty/aktualni-projekty/solar

Webová aplikace: <https://solar.cenia.cz/>

Ukázka výpočtu solárního potenciálu střechy ve webové mapové aplikaci

Centrum socio-ekonomického výzkumu dopadů environmentálních politik (SEEPIA, 2021–2026)

SEEPIA

Program Prostředí pro život

Projekt Centrum socio-ekonomického výzkumu dopadů environmentálních politik (SEEPIA) vznikl jako reakce na potřebu kvalitních analytických podkladů pro tvorbu environmentálních politik v období probíhající transformace evropské i české ekonomiky. Kontext projektu vytváří evropská Zelená dohoda, která představuje dlouhodobou strategii směřující k udržitelnému rozvoji, uhlíkové neutralitě a efektivnějšímu využívání přírodních zdrojů. Takto rozsáhlé změny přinášejí významné ekonomické, sociální i environmentální dopady, jejichž pochopení je nezbytné pro přípravu účinných a společensky přijatelných veřejných politik.

Hlavním cílem projektu SEEPIA je vytvořit dlouhodobou interdisciplinární výzkumnou platformu zaměřenou na hodnocení dopadů environmentálních politik, modelování budoucího vývoje a výzkum postojů a chování společnosti. Projekt propojuje odborníky z oblasti ekonomie, sociologie, behaviorálních

věd, environmentálních studií, modelování a strategického plánování s cílem poskytovat státní správě kvalitní a vědecky podložené podklady pro rozhodování.

Významnou součástí projektu je rozvoj metod pro hodnocení dopadů politik na životní prostředí, ekonomiku i společnost. Projekt rozvíjí analytické nástroje a modely umožňující posuzovat účinnost navrhovaných opatření, vyhodnocovat jejich ekonomické a sociální dopady a porovnávat různé scénáře budoucího vývoje. Díky tomu vznikají podklady využitelné při přípravě strategických dokumentů, legislativních návrhů i konkrétních veřejných politik.

Další důležitou oblastí je aplikace foresightových metod zaměřených na identifikaci budoucích trendů a možných scénářů vývoje společnosti, ekonomiky a životního prostředí. Projekt přispívá k lepšímu porozumění dlouhodobým transformačním procesům souvisejícím s klimatickou změnou, technologickým rozvojem, změnami spotřebitelského chování nebo proměnou trhu práce a poskytuje podklady pro strategické plánování ve veřejném sektoru.

Projekt se současně zaměřuje na výzkum postojů, preferencí a chování veřejnosti ve vztahu k environmentálním tématům. Prostřednictvím sociologických šetření, behaviorálních experimentů a dalších výzkumných metod analyzuje faktory ovlivňující přijatelnost environmentálních opatření a ochotu veřejnosti podílet se na změnách souvisejících s přechodem k udržitelnějšímu způsobu života. Tyto poznatky přispívají k efektivnější komunikaci veřejných politik a k lepšímu nastavení opatření tak, aby byla nejen účinná, ale také společensky akceptovatelná.

Výsledky projektu poskytují Ministerstvu životního prostředí a dalším orgánům veřejné správy odbornou podporu při tvorbě strategií a politik založených na datech, analýzách a vědeckých poznatcích. Projekt současně posiluje spolupráci mezi akademickou sférou, výzkumnými organizacemi, veřejnou správou a aplikačním sektorem a vytváří odborné zázemí pro dlouhodobé hodnocení socioekonomických dopadů environmentálních politik v České republice.

SEEPIA tak představuje významnou výzkumnou platformu podporující informované rozhodování v oblasti ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje. Projekt přispívá k tomu, aby environmentální politiky byly nejen efektivní z hlediska ochrany životního prostředí, ale také ekonomicky proveditelné a společensky přijatelné.

O projektu: <https://cenia.gov.cz/projekty/aktualni-projekty/seepia/>

Projekt CE-Spaces4All programu Interreg CENTRAL EUROPE 2021–2027 (2023–2026)

CENIA se v rámci projektu CE-Spaces4All zaměřuje na zlepšování správy a plánování přístupného cestovního ruchu pro osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí. Cílem projektu je umožnit těmto skupinám plánovat návštěvy turistických lokalit individuálně s využitím digitálních nástrojů a kvalitních dat o přístupnosti.

V roce 2025 byly realizovány klíčové praktické i koncepční výstupy projektu na pilotním území Znojemska a přilehlého přeshraničního regionu. Byla dokončena a zpřístupněna datová sada přístupnosti, která obsahuje detailní informace o bariérách v území, dopravní infrastruktuře a turistických cílech vhodných pro osoby s omezenou mobilitou. Tato data jsou využívána v digitálních nástrojích a mapových aplikacích, které pomáhají uživatelům plánovat pohyb v území a zároveň slouží veřejné správě a poskytovatelům služeb při rozhodování.

Na základě terénního mapování a spolupráce s uživateli vznikly konkrétní výstupy pro veřejnost. Mezi ně patří zejména mapa a průvodce „Znojensko bez bariér“, které přehledně představují bezbariérové trasy a turistické cíle v regionu.

Současně byl v roce 2025 aktivně využíván Průvodce přístupnosti, který poskytovatelům turistických služeb nabízí praktický návod, jak systematicky shromažďovat a zveřejňovat informace o přístupnosti. Jeho šíření a praktické využití bylo podpořeno prostřednictvím odborných workshopů a participativních setkání, kde si zástupci veřejné správy, poskytovatelé služeb i uživatelé z řad osob se zdravotním postižením předávali zkušenosti a ověřovali doporučené postupy v praxi. Tyto aktivity přispěly ke zvýšení kvality a srozumitelnosti informací o přístupnosti v území.

Klíčové principy strategie

Pro dosažení cílů Strategie jsou stanoveny následující priority:

Klíčové principy strategie

Důležitou součástí roku 2025 bylo také testování digitálních nástrojů a aplikace pro mapování přístupnosti, která propojuje data z různých zdrojů a umožňuje jejich využití při plánování dostupného turismu. Funkčnost těchto nástrojů byla ověřována v pilotním území a výsledky testování slouží jako podklad pro jejich další rozvoj a širší využití.

Na základě získaných dat a výstupů z participativních aktivit byla zpracována strategie rozvoje přístupného turismu v pilotním území, na kterou navazuje konkrétní akční plán obsahující soubor opatření vedoucích ke zvyšování dostupnosti turistických lokalit a služeb.

Význam projektu byl v roce 2025 potvrzen i na mezinárodní úrovni získáním ocenění v oblasti nejlepší komunikace přístupného turismu. Cenu udělila dolnorakouská organizace podporující znevýhodněné skupiny obyvatel Bildung hat Wert. Výsledky projektu byly rovněž prezentovány na odborné konferenci v Bruselu (více viz kapitola Akce CENIA).

Aktivity projektu vyvrcholily na přelomu let 2025 a 2026 závěrečnými setkáními partnerů a shrnutím dosažených výsledků, které potvrdily přínos projektu pro další rozvoj inkluzivního cestovního ruchu.

O projektu: www.cenia.cz/projekty/aktualni-projekty/spaces-4-all

Průvodce přístupnosti: <https://www.vozejkmap.cz/page/pruvodce-pristupnosti>

Část českého projektového týmu

Emise skleníkových plynů z čistíren odpadních vod a možnosti jejich snížení (EMČO, 2023–2026)

Program **Prostředí pro život**

Projekt Emise skleníkových plynů z čistíren odpadních vod a možnosti jejich snížení (EMČO) reaguje na rostoucí potřebu přesnějšího sledování emisí skleníkových plynů a hledání účinných opatření pro jejich snižování v sektoru vodního hospodářství. Čistírny odpadních vod představují významný zdroj emisí metanu (CH_4), oxidu dusného (N_2O) a oxidu uhličitého (CO_2), přesto však nejsou tyto emise v současné době systematicky monitorovány v rozsahu odpovídajícím jejich skutečnému významu.

Zatímco ve velkých čistírnách odpadních vod je běžně řešeno využití nebo spalování metanu vznikajícího ve vyhnívacích procesech, emise z dalších technologických stupňů čištění zůstávají často bez podrobnějšího sledování. Obdobná situace panuje také v případě menších čistíren odpadních vod, kde jsou informace o produkci skleníkových plynů velmi omezené. Zvláštní pozornost si zasluhuje oxid dusný, který patří mezi významné skleníkové plyny, avšak jeho emise nejsou v běžném provozu čistíren systematicky monitorovány.

Hlavním cílem projektu je identifikovat podmínky a provozní postupy, které umožní snižovat emise skleníkových plynů při zachování vysoké účinnosti čištění odpadních vod. Projekt využívá modelové a poloprovozní experimenty realizované na testovacím zařízení provozovaném v podmínkách blízkých reálnému provozu komunálních čistíren odpadních vod. Výzkum se zaměřuje na hledání optimálního nastavení technologických procesů a na posouzení jejich vlivu na produkci jednotlivých skleníkových plynů.

Součástí projektu je také měření emisí metanu a oxidu dusného na reálných komunálních čistírnách odpadních vod. Získaná data umožňují lépe porozumět zdrojům emisí v různých typech technologií a vytvořit spolehlivější emisní faktory pro podmínky České republiky. Tyto poznatky přispívají ke zpřesnění národních inventur skleníkových plynů a poskytují odborné podklady pro plnění národních i mezinárodních závazků v oblasti ochrany klimatu.

Výsledky projektu mají významný přínos pro státní správu, provozovatele vodohospodářské infrastruktury i odbornou veřejnost. Přispívají k lepšímu pochopení role čistíren odpadních vod v systému emisí skleníkových plynů, podporují zavádění efektivnějších technologických postupů a vytvářejí podklady pro budoucí opatření vedoucí ke snižování klimatických dopadů vodohospodářského sektoru.

O projektu: <https://cenia.gov.cz/projekty/aktualni-projekty/emco/>

Koherence politiky pro udržitelný rozvoj (Zlepšení strategického plánování pro naplnění cílů udržitelnosti)

Projekt Koherence politiky pro udržitelný rozvoj (Zlepšení strategického plánování pro naplnění cílů udržitelnosti) přispívá ke zvyšování kvality strategického řízení a informovaného rozhodování ve veřejné správě. Projekt je realizován v rámci Národního plánu obnovy a navazuje na dlouhodobou snahu o efektivnější koordinaci veřejných politik, lepší využívání dat a systematické naplňování cílů udržitelného rozvoje v České republice.

Hlavním cílem projektu je posílit koherenci veřejných politik ve vztahu k cílům udržitelného rozvoje a strategickému rámci ČR 2030. Udržitelný rozvoj představuje průřezové téma zasahující do sociální, ekonomické i environmentální oblasti a vyžaduje koordinovaný přístup napříč resorty a úrovněmi veřejné správy. Projekt proto vytváří podmínky pro lepší provázání strategických dokumentů, kvalitnější vyhodnocování jejich dopadů a efektivnější využívání dat při přípravě a realizaci veřejných politik.

Významnou součástí projektu je zlepšení monitoringu indikátorů udržitelného rozvoje a modernizace datové infrastruktury pro jejich správu. Klíčovým výstupem je vytvoření nového Dataset Management Systemu (DSMS), který zajišťuje centralizovanou správu dat, jejich efektivnější sdílení, jednodušší aktualizaci a kvalitnější publikaci monitorovacích ukazatelů. Díky tomu vzniká moderní nástroj podporující transparentní a datově podložené rozhodování veřejné správy.

Projekt současně přináší analytické podklady a doporučení pro zlepšení soudržnosti politik v oblasti udržitelného rozvoje. Jeho výstupy pomáhají identifikovat oblasti, ve kterých je možné lépe sladit jednotlivé veřejné politiky, omezit vzájemné rozpory mezi strategickými cíli a zvýšit efektivitu veřejných investic a opatření.

Do projektu jsou zapojeny Ministerstvo životního prostředí jako hlavní příjemce podpory, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo financí, Český statistický úřad a CENIA. CENIA v projektu zajišťuje zejména odbornou podporu při návrhu a implementaci systému DSMS, koordinaci jeho zavádění, migraci dat a rozvoj nástrojů pro publikaci a vizualizaci indikátorů udržitelného rozvoje. Současně využívá své zkušenosti v oblasti datového managementu, otevřených dat, vizualizací a procesního řízení.

Výsledky projektu přispívají ke zkvalitnění strategického plánování, zvyšování transparentnosti veřejné správy a lepšímu využívání dat při rozhodovacích procesech. Projekt zároveň vytváří dlouhodobý základ pro efektivní monitoring naplňování cílů udržitelného rozvoje a podporuje koordinovaný přístup k jejich dosahování na národní úrovni.

O projektu: <https://cenia.gov.cz/projekty/aktualni-projekty/koherence-politiky-pro-ur/>

Ekonomické aspekty sanace kontaminovaných míst a brownfieldů z pohledu veřejné správy (EkoAS, 2024–2026)

Program **Prostředí pro život**

Projekt Ekonomické aspekty sanace kontaminovaných míst a brownfieldů z pohledu veřejné správy (EkoAS) se zaměřuje na podporu efektivního rozhodování v oblasti sanace kontaminovaných lokalit, starých ekologických zátěží a obnovy brownfieldů. Problematika kontaminovaných míst představuje dlouhodobou výzvu pro veřejnou správu, která musí při plánování a realizaci nápravných opatření zohledňovat nejen environmentální a zdravotní rizika, ale také ekonomickou efektivitu a dostupnost veřejných prostředků.

Hlavním cílem projektu je vytvořit odborné podklady, metodiky a nástroje, které umožní lépe vyhodnocovat náklady a přínosy jednotlivých sanačních opatření a podpoří strategické rozhodování o prioritách při odstraňování kontaminace. Projekt propojuje ekonomické analýzy, práci s daty a zkušenosti z oblasti sanací s cílem navrhnout efektivnější přístup k řešení kontaminovaných míst a brownfieldů v České republice.

© Jana Seidlová, CENIA

Významnou součástí projektu je rozvoj a modernizace databáze SEKM, která představuje klíčový informační systém pro evidenci kontaminovaných míst. Projekt usiluje o rozšíření jejího využití z evidence technických údajů směrem k aktivní podpoře rozhodování. Nové funkcionality mají umožnit lepší vyhodnocování variant nápravných opatření, porovnávání nákladů na sanace a efektivnější plánování budoucích zásahů.

Projekt se dále zaměřuje na analýzu ekonomických aspektů sanací a oceňování přínosů spojených s odstraňováním kontaminace. Součástí řešení je vytváření nástrojů pro hodnocení ekonomické únosnosti jednotlivých opatření, zpracování podkladů pro rozhodování o nákladech sanací a identifikace faktorů ovlivňujících efektivitu využívání veřejných prostředků.

Další oblastí je aktualizace metodických přístupů k hodnocení kontaminovaných lokalit a posuzování rizik. Projekt přispívá k rozvoji kritérií pro vyhodnocování znečištění a podporuje modernizaci metodických pokynů využívaných při průzkumu a sanaci kontaminovaných míst. Současně analyzuje vývoj národní i mezinárodní politiky v této oblasti a připravuje podklady pro dlouhodobou koncepci managementu a sanací kontaminovaných lokalit a brownfieldů v České republice.

Výsledky projektu poskytují Ministerstvu životního prostředí, krajům i dalším subjektům veřejné správy kvalitnější podklady pro plánování a financování nápravných opatření. Přispívají k transparentnějšímu rozhodování, efektivnějšímu využívání veřejných prostředků a lepšímu cílení investic do obnovy území zatížených historickou kontaminací.

Projekt realizuje CENIA jako hlavní řešitel ve spolupráci s Fakultou hornicko-geologickou Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava a společností AQD-envitest. Spojení odborných znalostí z oblasti geologie, sanací, ekonomiky a datové analytiky umožňuje vytvářet řešení, která podporují dlouhodobě udržitelný a efektivní přístup k řešení ekologických zátěží v České republice.

O projektu: <https://cenia.gov.cz/projekty/aktualni-projekty/ekoas/>

Monitoring nových a revize stávajících kontaminovaných lokalit k zavedení a aktualizaci záznamů Systému evidence kontaminovaných míst (MoniKM, 2025–2027)

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfzp.cz

Projekt Monitoring nových a revize stávajících kontaminovaných lokalit k zavedení a aktualizaci záznamů Systému evidence kontaminovaných míst (MoniKM) reaguje na potřebu průběžně identifikovat, prověřovat a evidovat kontaminovaná a potenciálně kontaminovaná místa na území České republiky. Kvalitní a aktuální informace o ekologických zátěžích představují nezbytný předpoklad pro ochranu životního prostředí, efektivní plánování nápravných opatření i plnění národních a evropských požadavků v oblasti ochrany půdy a vod.

Projekt navazuje na výsledky národní inventarizace kontaminovaných míst a zaměřuje se na systematické vyhledávání dosud neevidovaných lokalit prostřednictvím monitoringu veřejně dostupných informačních zdrojů, databází brownfieldů, podnětů veřejnosti a informací poskytovaných orgány státní správy a samosprávy. Jeho cílem je zajistit, aby Systém evidence kontaminovaných míst (SEKM) co nejlépe odrážel aktuální stav kontaminovaných lokalit v České republice a poskytoval spolehlivý podklad pro rozhodování veřejné správy.

Součástí projektu je ověřování nově identifikovaných lokalit prostřednictvím rešerší dostupných informací, analýzy historických podkladů, využití dálkového průzkumu Země, terénních šetření a dalších odborných postupů. V odůvodněných případech jsou realizovány také orientační průzkumy a odběry vzorků, které umožňují potvrdit nebo vyvrátit podezření na kontaminaci a stanovit její základní charakteristiky.

Významným přínosem projektu je průběžná aktualizace databáze SEKM a zpřesňování informací o známých i nově zjištěných ekologických zátěžích. Projekt současně ověřuje možnosti využití efektivnějších a ekonomicky úspornějších metod průzkumu, které mohou v budoucnu urychlit identifikaci rizikových lokalit a zefektivnit správu databáze.

Výsledky projektu poskytují Ministerstvu životního prostředí, České inspekci životního prostředí, krajům, obcím i dalším subjektům kvalitnější podklady pro rozhodování o prioritách v oblasti průzkumu a sanací kontaminovaných míst. Současně přispívají ke zvýšení transparentnosti informací o ekologických zátěžích a podporují plnění požadavků připravované evropské legislativy v oblasti monitoringu a ochrany půdy.

O projektu: <https://cenia.gov.cz/projekty/aktualni-projekty/monikm/>

Monitoring základny cirkulární ekonomiky (MOZACE, 2025–2027)

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfpz.cz

Projekt Monitoring základny cirkulární ekonomiky (MOZACE) reaguje na rostoucí potřebu systematicky sledovat přechod České republiky k oběhovému hospodářství a vyhodnocovat účinnost opatření podporujících cirkulární ekonomiku. Úspěšná transformace směrem k efektivnějšímu využívání zdrojů, prodlužování životního cyklu výrobků a snižování množství odpadu vyžaduje kvalitní data, jednotnou metodiku a nástroje umožňující dlouhodobé monitorování dosaženého pokroku.

Hlavním cílem projektu je vytvořit a zavést ucelený systém monitoringu cirkulární ekonomiky v České republice. Projekt buduje datovou základnu, metodický rámec a soubor indikátorů, které umožní sledovat vývoj cirkulární ekonomiky v souladu s národními i evropskými strategickými dokumenty. Výsledkem bude komplexní nástroj pro hodnocení plnění cílů oběhového hospodářství a podporu rozhodování veřejné správy na základě spolehlivých a srovnatelných dat.

© Petr Šmídek, CENIA

Projekt rozšiřuje stávající monitorovací rámec zaměřený především na oblast odpadového hospodářství a nově zahrnuje také širší souvislosti cirkulární ekonomiky. Pozornost je věnována oblastem souvisejícím s efektivním využíváním zdrojů, spotřebou materiálů, prevencí vzniku odpadů, opětovným využíváním výrobků a socioekonomickým dopadům přechodu k cirkulárnímu hospodářství. Díky tomu bude možné lépe vyhodnocovat nejen environmentální, ale také ekonomické a společenské přínosy zaváděných opatření.

Významnou součástí projektu je návrh, testování a postupné zavádění nové sady indikátorů cirkulární ekonomiky. Tyto indikátory budou doplněny metodickými podklady, ověřeny odbornou komunitou a integrovány do existujících informačních a analytických systémů. Projekt současně vytváří podmínky pro jejich dlouhodobou správu, aktualizaci a využívání v rámci strategického řízení a environmentálního reportingu.

Výsledky projektu poskytnou státní správě kvalitnější podklady pro tvorbu a vyhodnocování politik v oblasti oběhového hospodářství, podpoří plnění cílů Strategického rámce Cirkulární Česko 2040, Plánu odpadového hospodářství ČR a dalších národních i evropských strategií. Současně přispějí ke zvýšení transparentnosti informací o stavu cirkulární ekonomiky a umožní lépe informovat odbornou i laickou veřejnost o dosaženém pokroku.

Projekt realizuje CENIA jako národní odborná instituce pro environmentální data, indikátory a reporting. Prostřednictvím projektu dále rozvíjí své kompetence v oblasti monitoringu životního prostředí a vytváří odborné zázemí pro dlouhodobé sledování přechodu České republiky k udržitelnému a zdrojově efektivnímu hospodářství.

O projektu: <https://cenia.gov.cz/projekty/aktualni-projekty/mozace/>

Monitorovací program pro sledování složení komunálního odpadu (MOSKO 2025–2027)

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfpz.cz

Projekt Monitorovací program pro sledování složení komunálního odpadu (MOSKO) reaguje na potřebu získávat spolehlivá a pravidelně aktualizovaná data o složení komunálních odpadů v České republice. Kvalitní informace o množství a struktuře jednotlivých odpadových toků představují nezbytný předpoklad pro efektivní řízení odpadového hospodářství, vyhodnocování plnění legislativních cílů a plánování opatření podporujících přechod k oběhovému hospodářství.

Hlavním cílem projektu je vytvořit a zavést nezávislý systém pravidelného monitorování složení směsného komunálního odpadu a dalších významných toků komunálních odpadů. Projekt buduje odborný a metodický základ pro dlouhodobé sledování vývoje odpadového hospodářství a poskytuje data potřebná pro rozhodování veřejné správy na národní i regionální úrovni.

Projekt navazuje na státní metodiku pro stanovení složení komunálního odpadu a rozvíjí ji směrem k vytvoření uceleného monitorovacího programu. Vedle směsného komunálního odpadu se zaměřuje také na další významné odpadové toky, jako jsou plasty, papír, kovy, textil nebo objemné odpady. Díky tomu umožňuje získat podrobnější přehled o tom, jak jsou odpady produkovány, tříděny a využívány, a identifikovat oblasti s největším potenciálem pro zlepšení.

Významnou součástí projektu je rozvoj metodických postupů pro sledování jednotlivých druhů odpadů a vytvoření moderních nástrojů pro elektronický sběr, správu a vyhodnocování dat. Projekt tak přispívá k vyšší kvalitě, srovnatelnosti a dostupnosti informací o komunálních odpadech a vytváří podmínky pro jejich efektivní využití v analytické a rozhodovací praxi.

Výsledky projektu poskytnou Ministerstvu životního prostředí, krajům, obcím i dalším subjektům kvalitní podklady pro vyhodnocování plnění cílů odpadového a oběhového hospodářství, včetně cílů stanovených evropskou a národní legislativou. Současně umožní lépe identifikovat potenciál pro zvyšování míry recyklace, snižování množství směsného komunálního odpadu a efektivnější využívání druhotných surovin.

Projekt realizuje CENIA ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí jako odborný garant monitoringu a environmentálních dat. Prostřednictvím projektu dále rozvíjí svou roli národního centra pro sběr, správu a vyhodnocování informací o životním prostředí a přispívá k vytváření datové základny nezbytné pro rozvoj cirkulární ekonomiky v České republice.

O projektu: <https://cenia.gov.cz/projekty/aktualni-projekty/mosko/>

Tvorba nových otevřených datových sad – MŽP

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Projekt Tvorba nových otevřených datových sad – MŽP podporuje rozvoj otevřených dat v resortu životního prostředí a přispívá k širšímu zpřístupnění environmentálních informací veřejnosti, odborné sféře, podnikům i veřejné správě. V době rostoucího významu dat pro rozhodování, výzkum, inovace a poskytování veřejných služeb představují otevřená data klíčový nástroj pro zvyšování transparentnosti, efektivity a využitelnosti informací spravovaných veřejným sektorem.

V oblasti životního prostředí mají otevřená data mimořádný význam. Umožňují sledovat stav a vývoj jednotlivých složek životního prostředí, podporují výzkum a inovace, zlepšují dostupnost informací pro odbornou i laickou veřejnost a vytvářejí podmínky pro informované rozhodování na všech úrovních veřejné správy. Současně přispívají k efektivnějšímu využívání veřejných datových zdrojů a podporují vznik nových služeb a aplikací založených na jejich využití.

Hlavním cílem projektu je rozšířit nabídku otevřených dat v resortu Ministerstva životního prostředí a podpořit jejich systematickou publikaci v souladu s národními i evropskými požadavky. Projekt přispívá k naplňování povinností v oblasti zveřejňování otevřených dat a dat s vysokou hodnotou (High Value Datasets) a současně vytváří metodické a procesní zázemí pro jejich dlouhodobou správu a rozvoj.

Významnou součástí projektu je poskytování metodické podpory organizacím resortu při identifikaci dat vhodných k publikaci, nastavování procesů jejich správy a zavádění principů otevřených dat do informačních systémů veřejné správy. Projekt rovněž podporuje koordinaci aktivit souvisejících s přípravou, katalogizací a zveřejňováním datových sad a přispívá ke sjednocení postupů napříč resortem.

Výsledkem projektu je rozšíření množství kvalitních a snadno dostupných dat publikovaných prostřednictvím Národního katalogu otevřených dat a dalších nástrojů veřejného datového fondu. Díky tomu se zvyšuje využitelnost environmentálních dat pro analytické účely, výzkum, vzdělávání, tvorbu veřejných politik i vývoj inovativních digitálních služeb.

Projekt realizuje CENIA jako odborné pracoviště resortu životního prostředí pro oblast environmentálních dat, informačních systémů a datových služeb. Prostřednictvím projektu dále rozvíjí svou roli národního centra pro správu a zpřístupňování environmentálních informací a přispívá k digitální transformaci veřejné správy založené na otevřenosti, transparentnosti a efektivním využívání dat.

O projektu: <https://cenia.gov.cz/projekty/aktualni-projekty/tvorba-nod/>

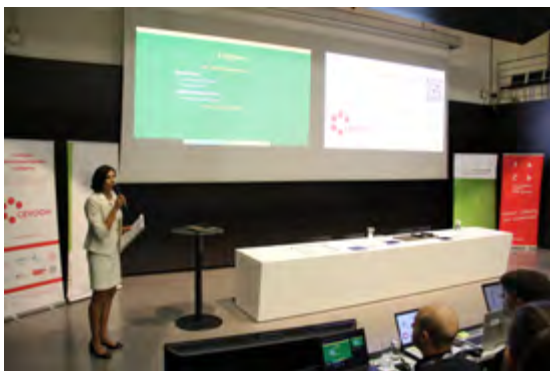
AKCE CENIA

KONFERENCE ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – PROSTŘEDÍ PRO ŽIVOT 2025

Ve dnech 23. a 24. října 2025 uspořádala CENIA v Ballingově sále Národní technické knihovny v Praze již 6. ročník odborné konference Životní prostředí – prostředí pro život, která se konala pod záštitou ministra životního prostředí Petra Hladíka. Konference vytvořila prostor pro setkání odborníků z veřejné správy, výzkumných organizací, vysokých škol i odborné veřejnosti a podpořila sdílení poznatků o aktuálních výzvách v oblasti ochrany životního prostředí.

Program prvního dne byl věnován zejména prezentaci výsledků projektu Centrum environmentálního výzkumu: Odpadové a oběhové hospodářství a environmentální bezpečnost (CEVOOH), který CENIA koordinuje v rámci programu Prostředí pro život. Představeny byly výsledky výzkumu zaměřeného na rozvoj oběhového hospodářství, kritické suroviny, potravinové odpady, materiálové toky, environmentální data, analýzy životního cyklu výrobků, nové technologie pro nakládání s odpady i prevenci environmentálních havárií.

Druhý konferenční den se zaměřil na širší témata aplikovaného environmentálního výzkumu. Program zahrnoval příspěvky věnované udržitelnému rozvoji, vodnímu hospodářství, analýzám a modelování dopadů na životní prostředí, využití prostorových dat při ochraně životního prostředí, zelené infrastruktury i přeshraniční spolupráci při zvládání environmentálních rizik. Součástí konference byl také odborný workshop zaměřený na emise skleníkových plynů z čistíren odpadních vod a posterová sekce představující výsledky dalších výzkumných projektů.

Konference potvrdila význam CENIA jako platformy propojující veřejnou správu, výzkumné organizace, akademickou sféru a odbornou veřejnost. Přispěla k šíření výsledků aplikovaného výzkumu a jejich využití při tvorbě veřejných politik i v odborné praxi. Po skončení akce byly na webových stránkách konference zveřejněny prezentace, sborník abstraktů, fotogalerie a videozáznam z konference, čímž byly výstupy zpřístupněny širší odborné veřejnosti <https://cenia.gov.cz/akce-cenia/konference-zivotni-prostredi-prostredi-pro-zivot/konference-zivotni-prostredi-prostredi-pro-zivot-2025/>.

KONFERENCE INSPIRUJME SE 2025

Ve dnech 30.–31. října 2025 uspořádala CENIA ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí Slovenské republiky již 16. ročník česko-slovenské konference Inspirujme se. Konference se uskutečnila v prostorách Kanceláře veřejného ochránce práv v Brně a navázala na dlouholetou tradici odborného setkávání zaměřeného na rozvoj prostorových informací, digitalizaci veřejné správy a využívání geoinformačních technologií při ochraně životního prostředí. Akce propojila zástupce státní správy, samospráv, akademické sféry i odborné veřejnosti z České a Slovenské republiky.

Program konference byl zaměřen na aktuální témata správy a sdílení prostorových dat, implementace směrnice INSPIRE, otevřených dat a jejich využití při strategickém rozhodování. Odborné bloky se věnovaly také územnímu plánování a stavebnímu řízení, adaptaci na změnu klimatu, správě dat ve veřejném sektoru, využití družicových dat programu Copernicus, geoinformačním technologiím i moderním metodám vizualizace a analýzy dat. Součástí programu byly panelové diskuse, tematický workshop, posterová sekce a prostor pro výměnu zkušeností mezi účastníky.

Na konferenci vystoupili odborníci z CENIA, ministerstev, výzkumných organizací, vysokých škol i dalších institucí z obou pořadatelských zemí. Prezentovány byly příklady dobré praxe v oblasti digitální transformace veřejné správy, rozvoje národních geoportálů, práce s otevřenými daty, hodnocení klimatických rizik a využití geodat při tvorbě veřejných politik. Konference tak poskytla příležitost pro sdílení zkušeností a posílení spolupráce mezi institucemi odpovědnými za správu a využívání prostorových informací.

Konference opět potvrdila význam CENIA jako koordinátora aktivit v oblasti geoinformatiky a prostorových dat a přispěla k rozvoji odborné spolupráce mezi českými a slovenskými partnery. Po skončení akce byly na webových stránkách konference zveřejněny prezentace přednášek, fotogalerie a záznam online přenosu <https://inspirujmese.eu/cs/>.

KONFERENCE CE-SPACES4ALL V BRUSELU

Dne 27. listopadu 2025 se v Bruselu uskutečnila mezinárodní konference projektu CE-Spaces4All (Central Europe – Accessible Spaces for All) zaměřená na podporu přístupného cestovního ruchu a zpřístupňování veřejných prostor osobám se zdravotním postižením. Akce spojila zástupce evropských institucí, veřejné správy, odborných organizací i projektových partnerů s cílem představit nové přístupy, zkušenosti a výsledky mezinárodní spolupráce v oblasti inkluzivního cestovního ruchu.

Program konference byl zaměřen na prezentaci výstupů projektu CE-Spaces4All, který podporuje rozvoj přístupného cestovního ruchu prostřednictvím strategického plánování, digitálních nástrojů a spolupráce veřejné správy, poskytovatelů turistických služeb a organizací zastupujících osoby se zdravotním postižením. Diskutována byla zejména problematika mapování bariér, využití geoinformačních technologií, tvorby strategií a akčních plánů i přenosu příkladů dobré praxe mezi regiony střední Evropy.

Významnou součástí konference byla posterová sekce a interaktivní workshop představující výsledky tří pilotních regionů projektu. CENIA zde koordinovala přípravu a organizaci posterové sekce, zajistila jednotnou strukturu a vizuální podobu prezentovaných výstupů i jejich přístupné grafické zpracování. Díky tomu byly výsledky projektu srozumitelně prezentovány širokému spektru účastníků a podpořily odbornou diskusi o možnostech dalšího rozvoje přístupného cestovního ruchu.

Účast CENIA na konferenci přispěla k posílení mezinárodní spolupráce v oblasti geoinformatiky, plánování přístupnosti a udržitelného cestovního ruchu. Současně představovala příležitost prezentovat zkušenosti získané při realizaci projektu CE-Spaces4All a sdílet české příklady dobré praxe s evropskými partnery.

FÓRUM UDRŽITELNÉHO ROZVOJE 2025

Dne 7. listopadu 2025 se CENIA zúčastnila Fóra udržitelného rozvoje 2025, které pořádalo Ministerstvo životního prostředí v prostorách CERGE-EI v Praze. Letošní ročník nesl podtitul „Strategické řízení v ČR: Cesta k efektivitě“ a zaměřil se na aktuální výzvy strategického plánování, implementace Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) a zvyšování efektivity veřejných politik. Fórum vytvořilo prostor pro setkání zástupců státní správy, akademické sféry, soukromého sektoru i neziskových organizací.

Program zahájila odborná diskuse věnovaná strategickému řízení v České republice a výstupům projektu Koherence politiky pro udržitelný rozvoj, následovaná panelovou debatou zástupců veřejného, akademického i soukromého sektoru. Součástí akce byly také tematické workshopy zaměřené na praktické aspekty udržitelného rozvoje.

CENIA ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí připravila odborný workshop „Použití AI v oblasti udržitelného rozvoje“, který představil možnosti využití nástrojů umělé inteligence při práci s daty o udržitelnosti a při hodnocení koherence strategických dokumentů. Workshop ukázal praktické příklady využití moderních digitálních technologií pro podporu analytické činnosti veřejné správy a rozhodovacích procesů v oblasti udržitelného rozvoje.

Účast na Fóru udržitelného rozvoje 2025 podpořila prezentaci odborných aktivit CENIA v oblasti datové analytiky, digitalizace a udržitelného rozvoje. Zároveň přispěla k výměně zkušeností mezi institucemi veřejné správy, výzkumnými organizacemi a dalšími partnery zapojenými do implementace Agendy 2030 a rozvoje moderních přístupů ke strategickému řízení.

PERSONÁLNÍ A FINANČNÍ ÚDAJE

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA CENIA

Ředitel CENIA
Jiří Valta

Kancelář ředitele
Jan Prášek, vedoucí

Oddělení ekonomiky
Jan Hrnčíř, vedoucí

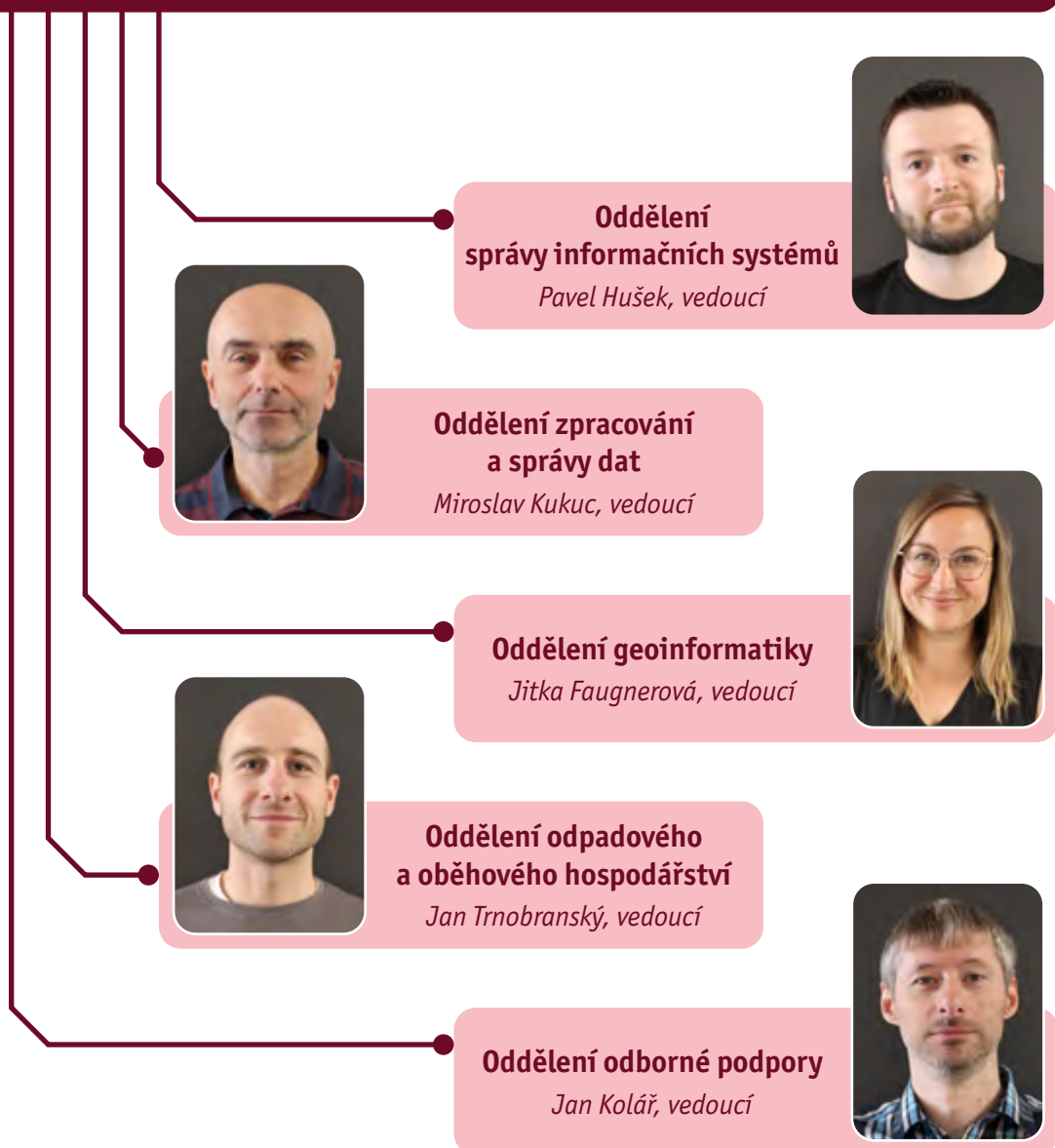

Oddělení hospodářské správy
Tomáš Kotrč, vedoucí

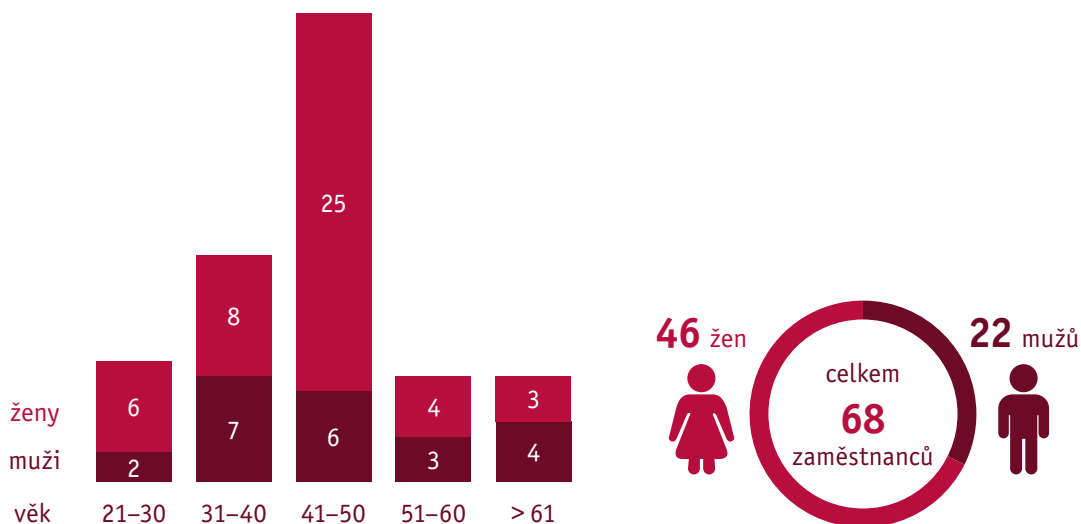
Podpůrné útvary

Odborné útvary

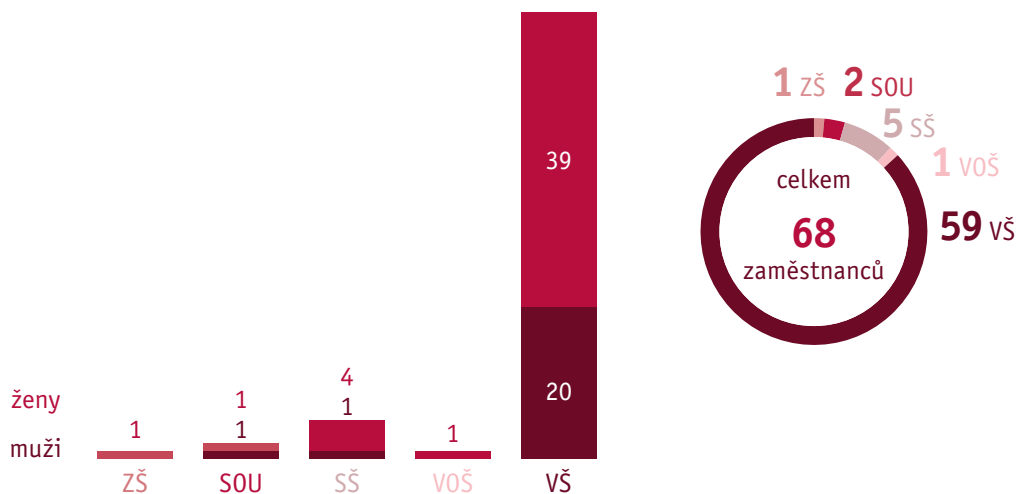

ZÁKLADNÍ PERSONÁLNÍ ÚDAJE

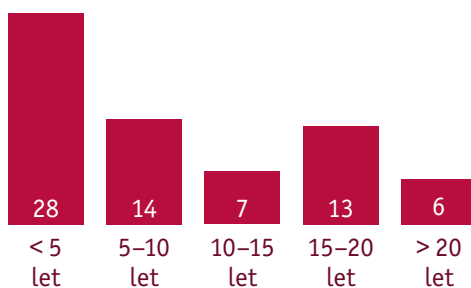
Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví

Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví

Trvání pracovního poměru zaměstnanců

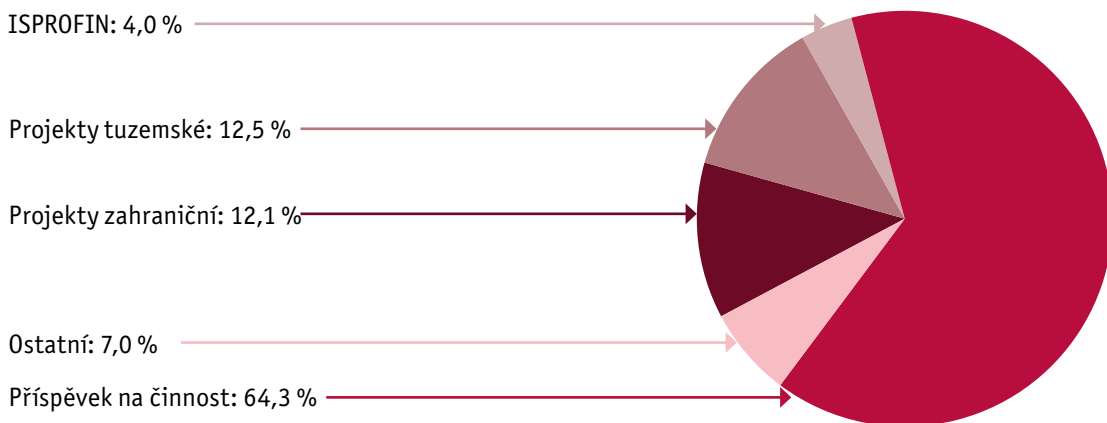
Vznik a skončení pracovních a služebních poměrů zaměstnanců

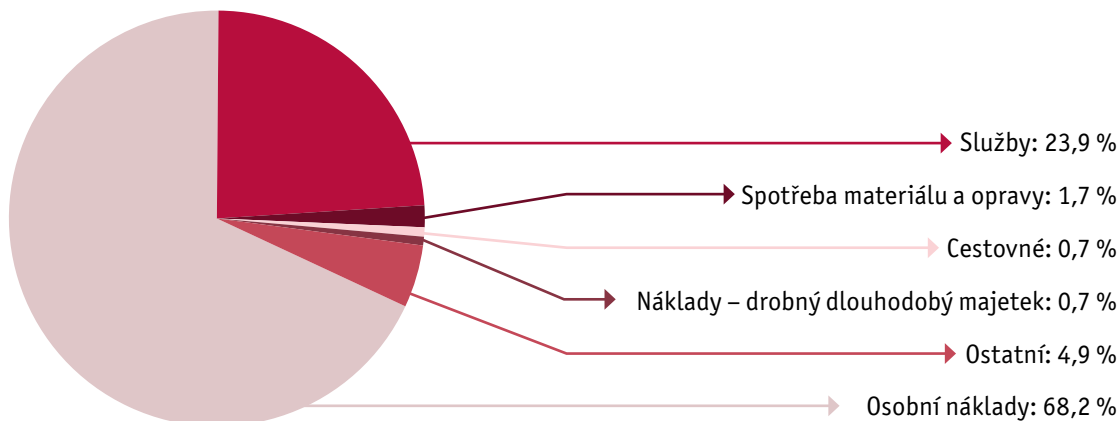
ZÁKLADNÍ FINANČNÍ ÚDAJE

- CENIA je státní příspěvková organizace
- Roční příspěvek na provoz od zřizovatele je základem financování jejího provozu, další zdroje získává CENIA formou grantů (i ze zahraničí)
- Čerpání příspěvku je vázáno na Zřizovací listinu
- Každoročně je mezi zřizovatelem a CENIA uzavírán Závazný plán činnosti
- Příspěvek je ze strany MŽP průběžně upravován rozpočtovými opatřeními

Příjmy v roce 2025

Výdaje v roce 2025

Výkaz zisku a ztráty CENIA, 2023–2025 (tis. Kč)

Položka (kód)	Položka (název)	2025	2024	2023
A.	NÁKLADY CELKEM	86 284,6	790 58,2	106 996,5
A.I.	Náklady z činnosti	85 631,5	78 702,8	106 677,4
A.I.1.	Spotřeba materiálu	186,3	301,4	269,2
A.I.2.	Spotřeba energie	1 103,5	1 109,7	1 133,3
A.I.3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	83,0	59,0	96,5
A.I.8.	Opravy a udržování	64,2	80,0	128,1
A.I.9.	Cestovné	614,3	507,2	526,1
A.I.10.	Náklady na reprezentaci	144,3	157,5	141,0
A.I.12.	Ostatní služby	20 220,9	20 462,8	24 520,8
A.I.13.	Mzdové náklady	43 482,6	38 381,8	55 788,5
A.I.14.	Zákonné sociální pojištění	13 961,2	12 143,9	17 702,3
A.I.16.	Zákonné sociální náklady	339,2	312,8	929,4
A.I.17.	Jiné sociální náklady	904,4	892,7	1 056,3
A.I.20.	Jiné daně a poplatky	5,0	91,2	5,3
A.I.23.	Jiné pokuty a penále	0,0	0,0	14,0
A.I.26.	Manka a škody	0,0	0,0	0,0
A.I.28.	Odpisy dlouhodobého majetku	1 535,2	2 407,9	2 635,6
A.I.35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	574,6	27,4	1 360,2
A.I.36.	Ostatní náklady z činnosti	2 413,7	1 767,5	371,0
A.II.	Finanční náklady	653,1	355,4	319,0
A.II.3.	Kurzové ztráty	653,1	355,4	239,9
A.II.5.	Ostatní finanční náklady	0,0	0,0	79,1
B.	VÝNOSY CELKEM	87 646,3	83 247,9	113 371,0
B.I.	Výnosy z činnosti	9 874,1	8 317,5	10 037,4
B.I.2.	Výnosy z prodeje služeb	345,3	107,1	593,9
B.I.14.	Výnosy z prodeje DHM kromě pozemků	0,0	57,0	0,0
B.I.16.	Čerpání fondů	4 668,2	4 966,8	4 609,6
B.I.17.	Ostatní výnosy z činnosti	4 860,6	3 186,6	4 833,9
B.II.	Finanční výnosy	4,7	530,7	522,4
B.II.3.	Kurzové zisky	4,7	530,7	513,3
B.II.6.	Ostatní finanční výnosy	0,0	0,0	9,1

B.IV.	Výnosy z transferů	77 767,5	74 399,6	102 811,2
B.IV.1.	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	77 767,5	74 399,6	102 811,2
C.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	1 361,6	4 189,7	6 374,5

Rozvaha CENIA, 2021–2023 (tis. Kč)

Položka (kód)	Položka (název)	2025	2024	2023
AKTIVA	AKTIVA CELKEM	76 551,0	64 356,4	69 616,3
A.	Stálá aktiva	7 753,3	5 874,6	7 743,1
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	2 214,4	1 416,5	1 375,0
A.I.2.	Software	2 214,4	1 416,5	1 375,0
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	5 538,9	4 458,1	6 368,1
A.II.4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	5 538,9	4 458,1	6 368,1
B.	Oběžná aktiva	68 797,7	58 481,8	61 873,2
B.II.	Krátkodobé pohledávky	10 336,58	13 570,6	9 576,3
B.II.1.	Odběratelé	136,34	0,0	489,6
B.II.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	2 188,63	2 192,9	2 044,9
B.II.5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	1 491,48	1 013,1	1 906,8
B.II.9.	Pohledávky za zaměstnanci	0	1,0	2,6
B.II.17.	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	4 473,4	8 572,9	3 284,7
B.II.30.	Náklady příštích období	1 297,1	1 041,0	1 098,1
B.II.33.	Ostatní krátkodobé pohledávky	749,7	749,7	749,7
B.III.	Krátkodobý finanční majetek	58 461,1	44 911,2	52 297,0
B.III.9.	Běžný účet	58 052,2	44 156,9	51 513,8
B.III.10.	Běžný účet FKSP	308,9	674,5	674,5
B.III.15.	Ceniny	0,0	0,0	0,0
B.III.17.	Pokladna	100,1	79,8	108,6

Položka (kód)	Položka (název)	2025	2024	2023
PASIVA	PASIVA CELKEM	76 551,0	64 356,4	69 616,3
C.	Vlastní kapitál	50 966,7	52 370,8	54 676,5
C.I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky	19 028,1	17 149,4	19 017,8
C.I.1.	Jmění účetní jednotky	12 586,2	12 783,0	13 303,1
C.I.3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	6 441,9	4 366,3	5 714,7
C.II.	Fondy účetní jednotky	30 577,0	31 031,7	29 284,2
C.II.1.	Fond odměn	1 800,6	5 630,9	9 322,8
C.II.2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	300,4	473,6	617,1
C.II.3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	20 342,0	16 990,2	11 890,6
C.II.4.	Rezervní fond z ostatních titulů	2,3	2,3	39,1
C.II.5.	Fond reprodukce majetku, fond investic	8 131,6	7 934,8	7 414,7
C.III.	Výsledek hospodaření	1 361,6	4 189,7	6 374,5
C.III.1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	1 361,6	4 189,7	6 374,5
D.	Cizí zdroje	25 584,4	11 985,6	14 939,7
D.III.	Krátkodobé závazky	25 584,4	11 985,6	17 939,7
D.III.5.	Dodavatelé	549,9	361,3	316,5
D.III.7.	Krátkodobé přijaté zálohy	0,0	0,0	27,7
D.III.12.	Sociální zabezpečení	1 048,0	956,2	1 295,2
D.III.13.	Zdravotní pojištění	459,1	408,4	565,1
D.III.16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342,9	289,0	511,1
D.III.19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	17 517,2	4 625,6	5 156,7
D.III.35.	Výdaje příštích období	0	0,0	0,0
D.III.37.	Dohadné účty pasivní	2 739,7	2 702,1	2 784,4
D.III.38.	Ostatní krátkodobé závazky	2 927,6	2 643,0	4 283,0

KONTROLY, AUDITY A VNITŘNÍ KONTROLNÍ SYSTÉM

VNITŘNÍ KONTROLNÍ SYSTÉM

CENIA má zaveden vnitřní kontrolní systém v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. Systém je součástí finančního řízení organizace a jeho cílem je zajistit hospodárné, efektivní a účelné nakládání s veřejnými prostředky, dodržování právních předpisů a ochranu majetku organizace.

Vnitřní kontrolní systém je založen na provádění předběžné, průběžné a následné kontroly. Předběžná kontrola ověřuje soulad připravovaných operací s právními předpisy, rozpočtem organizace a schválenými záměry. Průběžná kontrola je součástí každodenní činnosti zaměstnanců a slouží k ověřování správnosti a úplnosti realizovaných operací. Následná kontrola vyhodnocuje vybrané operace a ověřuje, zda byly prostředky organizace využity v souladu se stanovenými cíli a zásadami řádného hospodaření.

Součástí systému jsou také mechanismy pro oznamování zjištěných nedostatků a přijímání nápravných opatření. Odpovědnost za fungování vnitřního kontrolního systému nese ředitel organizace za součinnosti příkazců operací, správce rozpočtu, hlavní účetní a vedoucích zaměstnanců. CENIA prostřednictvím vnitřního kontrolního systému podporuje transparentní a odpovědné nakládání s veřejnými prostředky a uplatňuje principy prevence rizik a předcházení korupčnímu jednání.

V průběhu roku 2025 byl vnitřní kontrolní systém průběžně uplatňován ve všech klíčových procesech organizace. Na základě prováděných kontrol nebyly zjištěny skutečnosti, které by vedly k zásadnímu ohrožení plnění úkolů organizace nebo k systémovým nedostatkům v oblasti finančního řízení. Vnitřní kontrolní systém tak i nadále představuje důležitý nástroj pro zajištění odpovědného a transparentního výkonu činností CENIA.

EXTERNÍ KONTROLY A AUDITY

V České informační agentuře životního prostředí byly v roce 2025 uskutečněny následující externí kontroly.

Datum kontroly	Kontrolní orgán	Předmět kontroly	Výsledek kontroly	Nápravná opatření
22. 4. 2025 – 23. 5. 2025	Územní správa sociálního zabezpečení	Kontrola plnění povinností v nemocenském pojištění, v důchodovém pojištění a při odvodu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	Byl zjištěn přeplatek na soc. pojistném ve výši 2 343 Kč. U jedné DDP a jedné DPČ došlo k odvodu pojistného, přestože měli být od odvodu osvobozeni	Situace byla řešena opravným hlášením a refundací přeplatku ze strany ÚSSZ
5. 2. 2025	Všeobecná zdravotní pojišťovna	Kontrola plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění a dodržování ostatních povinností plátce pojistného	Ke dni kontroly nebyly zjištěny splatné závazky vůči VZP ČR ani jiné evidenční nedostatky	Bez nápravných opatření
7. 7. 2025 – 21. 8. 2025	Ministerstvo životního prostředí	Předmětem byla kontrola hospodaření s veřejnými prostředky, které byly vynakládány na hlavní činnosti příspěvkové organizace dle zřizovací listiny organizace v letech 2023–2024	Protokol o výsledku veřejnosprávní kontroly č. 03/25	Úprava interní dokumentace

Kontrola plnění povinností v oblasti sociálního zabezpečení

V roce 2025 provedla Okresní správa sociálního zabezpečení Šumperk kontrolu plnění povinností CENIA v oblasti nemocenského pojištění, důchodového pojištění a odvodu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Kontrola proběhla v období od 22. dubna do 23. května 2025 a vztahovala se na období od 1. ledna 2024 do 28. února 2025.

V rámci kontroly byly prověřeny mzdové a personální doklady, evidenční listy důchodového pojištění, přehledy o výši pojistného, oznámení o nástupu do zaměstnání a další související dokumentace. Kontrola zahrnovala mimo jiné 196 případů účasti na nemocenském pojištění, 13 případů výpočtu dávek nemocenského pojištění, 11 případů výpočtu náhrad při dočasné pracovní neschopnosti a 158 pojistných vztahů pro účely důchodového pojištění.

V oblasti nemocenského pojištění byly zjištěny dva administrativní nedostatky. V jednom případě byl zaměstnanec nesprávně posouzen z hlediska účasti na nemocenském pojištění v souvislosti s výkonem zaměstnání malého rozsahu. V druhém případě byl ve výkazu zaměstnance činného na dohodu o provedení práce uveden chybný vyměřovací základ. Oba nedostatky byly zaměstnavatelem v průběhu kontroly opraveny prostřednictvím příslušných opravných podání.

V návaznosti na uvedená zjištění bylo v oblasti pojistného zjištěno nesprávné stanovení vyměřovacích základů pro odvod pojistného v několika měsících roku 2024. Důsledkem vznikl přeplatek na pojistném v celkové výši 2 343 Kč.

V oblasti důchodového pojištění nebyly při kontrole vedení stanovené evidence zjištěny nedostatky. Kontrola evidenčních listů důchodového pojištění však odhalila jeden nesprávně vykázaný údaj týkající se délky vyloučené doby při čerpání peněžité pomoci v mateřství. Také tento nedostatek byl v průběhu kontroly napraven a opravený evidenční list byl odeslán do evidence České správy sociálního zabezpečení.

Kontrola dále konstatovala, že v kontrolovaném období nebyl zaměstnavatel vyzván k potvrzení údajů potřebných pro přiznání důchodu a nezaměstnával žádného poživatele starobního důchodu, který by nedosáhl důchodového věku.

Závěrem byla CENIA informována o povinnostech souvisejících s uchováváním mzdové a personální dokumentace pro účely sociálního zabezpečení. Zjištěné nedostatky měly administrativní charakter, byly identifikovány na omezeném počtu případů a byly odstraněny již v průběhu kontroly.

Kontrola plnění povinností v oblasti veřejného zdravotního pojištění

V roce 2025 provedla Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky kontrolu plnění povinností CENIA jako plátce pojistného na veřejné zdravotní pojištění. Kontrola byla provedena dne 5. února 2025 a vztahovala se na období od 1. prosince 2018 do 31. prosince 2024. Ke dni 31. prosince 2024 evidovala VZP ČR u CENIA celkem 46 pojištěnců.

Předmětem kontroly bylo zejména ověření plnění oznamovacích povinností zaměstnavatele, správnosti stanovení vyměřovacích základů a výše pojistného, dodržování termínů splatnosti pojistného a plnění povinností souvisejících s podáváním přehledů o platbách pojistného.

Kontrola potvrdila, že CENIA řádně plní oznamovací povinnosti vůči VZP ČR a v zákonných lhůtách předává předepsaná hlášení o změnách týkajících se pojištěnců. Současně bylo ověřeno, že stav pojištěnců evidovaný zaměstnavatelem odpovídá evidenci vedené VZP ČR.

V rámci kontroly byla prověřena správnost stanovení vyměřovacích základů a výše pojistného na základě mzdové a personální dokumentace vybraných zaměstnanců. Kontrola konstatovala, že stanovení vyměřovacích základů i výše pojistného bylo v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o veřejném zdravotním pojištění.

Dále bylo ověřeno dodržování termínů splatnosti pojistného a plnění povinností při podávání přehledů o platbách pojistného. Ani v těchto oblastech nebyly zjištěny žádné nedostatky.

Závěrem kontrolní orgán konstatoval, že ke dni kontroly nebyly u CENIA evidovány žádné splatné závazky vůči Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky ani jiné evidenční nedostatky. Kontrola tak potvrdila soulad postupů organizace s požadavky právních předpisů upravujících oblast veřejného zdravotního pojištění.

VEŘEJNOSPRAVNÍ KONTROLA MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

V roce 2025 byla v organizaci CENIA provedena veřejnosprávní kontrola Ministerstva životního prostředí zaměřená na hospodaření s veřejnými prostředky vynakládanými na hlavní činnosti organizace v letech 2023 a 2024, na plnění nápravných opatření uložených v rámci předchozí veřejnosprávní kontroly provedené v roce 2022 a na prověření veřejné zakázky „Právní služby 2025“. Kontrola byla zahájena dne 30. června 2025 a kontrola na místě probíhala v sídle organizace v období od 7. července do 21. srpna 2025.

V rámci kontroly bylo prověřováno zejména hospodaření s veřejnými prostředky souvisejícími s vybranými činnostmi vyplývajícími ze zřizovací listiny organizace. Kontrolní skupina se zaměřila především na oblast Environmentálního Helpdesku a na propagační, osvětovou a vzdělávací činnost organizace. Součástí kontroly bylo rovněž ověření vybraných účetních dokladů, postupů finanční kontroly a souladu zadávání veřejných zakázek s právními a interními předpisy.

Při prověřování oblasti Environmentálního Helpdesku bylo konstatováno, že původní systém EnviHelp, který vznikl v rámci projektu Celostátní informační systém pro sběr a hodnocení informací o znečištění životního prostředí (CISAŽP), byl v návaznosti na změny architektury resortních informačních systémů postupně utlumován a jeho provoz byl ukončen k 29. únoru 2024. Kontrola vzala na vědomí, že jednotlivé funkce původního systému byly nahrazeny jinými nástroji a procesy, zejména novým systémem uživatelské podpory a dalšími informačními zdroji. Současně bylo zjištěno, že činnost spočívající v provozování Environmentálního Helpdesku jako hlavního systému správy dotazů o životním prostředí resortu životního prostředí je nadále uvedena ve zřizovací listině organizace, přestože již není provozována v původním rozsahu.

V oblasti propagačních, osvětových a vzdělávacích aktivit kontrola prověřila zejména způsob zajišťování správy webových stránek, organizaci odborných konferencí a seminářů a vydávání publikačních výstupů. Byly ověřeny vybrané objednávky, účetní doklady a související procesy finanční kontroly. Kontrolní skupina potvrdila, že u kontrolovaných případů byly dodrženy postupy stanovené zákonem o finanční kontrole i příslušnými interními předpisy organizace. Současně doporučila podrobněji specifikovat a nastavit interní proces zajišťování propagační, osvětové a vzdělávací činnosti odpovídající předmětu činnosti organizace.

Samostatná část kontroly byla zaměřena na veřejnou zakázku malého rozsahu „Právní služby 2025“. Kontrolní skupina ověřovala zejména stanovení předpokládané hodnoty zakázky, průběh zadávacího řízení, splnění kvalifikačních požadavků, vedení dokumentace a související účetní doklady. V této oblasti byly identifikovány dílčí procesní nedostatky spočívající zejména v tom, že ve výzvě k podání nabídek, zadávací dokumentaci ani návrhu smlouvy nebyly uvedeny povinné formulace týkající se prevence korupce a střetu zájmů podle interních předpisů. Dále nebyl v jednom případě doložen dokument „Schvalovací podpisová doložka“, který je součástí interního procesu schvalování veřejných zakázek.

Kontrola rovněž ověřila plnění opatření uložených na základě veřejnosprávní kontroly provedené v roce 2022. Na vybraném vzorku veřejných zakázek bylo potvrzeno řádné zveřejňování skutečně uhrazených cen i písemných zpráv zadavatele v souladu s požadavky zákona o zadávání veřejných zakázek. Současně bylo ověřeno, že organizace aktualizovala interní směrnici upravující oblast veřejných zakázek. Kontrolní skupina proto konstatovala, že opatření přijatá na základě předchozí kontroly jsou řádně plněna.

Celkem byly v rámci kontroly prověřeny účetní doklady vztahující se k finančním prostředkům ve výši 634 632 Kč bez DPH, respektive 761 744,72 Kč včetně DPH. Kontrolní skupina identifikovala čtyři kontrolní zjištění, která se týkala především souladu některých procesů s interními předpisy organizace a předpisy zřizovatele. K těmto zjištěním byla uložena odpovídající nápravná opatření a formulována doporučení směřující ke zpřesnění interních procesů.

V návaznosti na výsledky kontroly přijala CENIA konkrétní opatření k odstranění a prevenci zjištěných nedostatků. Byla aktualizována interní směrnice upravující oblast veřejných zakázek SME 1–2025 s účinností od 26. listopadu 2025. Organizace současně zahájila revizi uzavřených smluv s cílem doplnit ustanovení týkající se opatření k zamezení vzniku korupce, a to formou dodatků ke smlouvám. Dokončení tohoto procesu bylo provedeno do 31. března 2026. Současně byli vedoucí oddělení a administrátor veřejných zakázek poučeni o zjištěních kontroly a společně s dalšími zaměstnanci zapojenými do zadávání veřejných zakázek byli proškoleni v oblasti přípravy, realizace a ukončování zadávacích řízení a přípravy smluvní dokumentace v souladu s požadavky aktualizované směrnice.

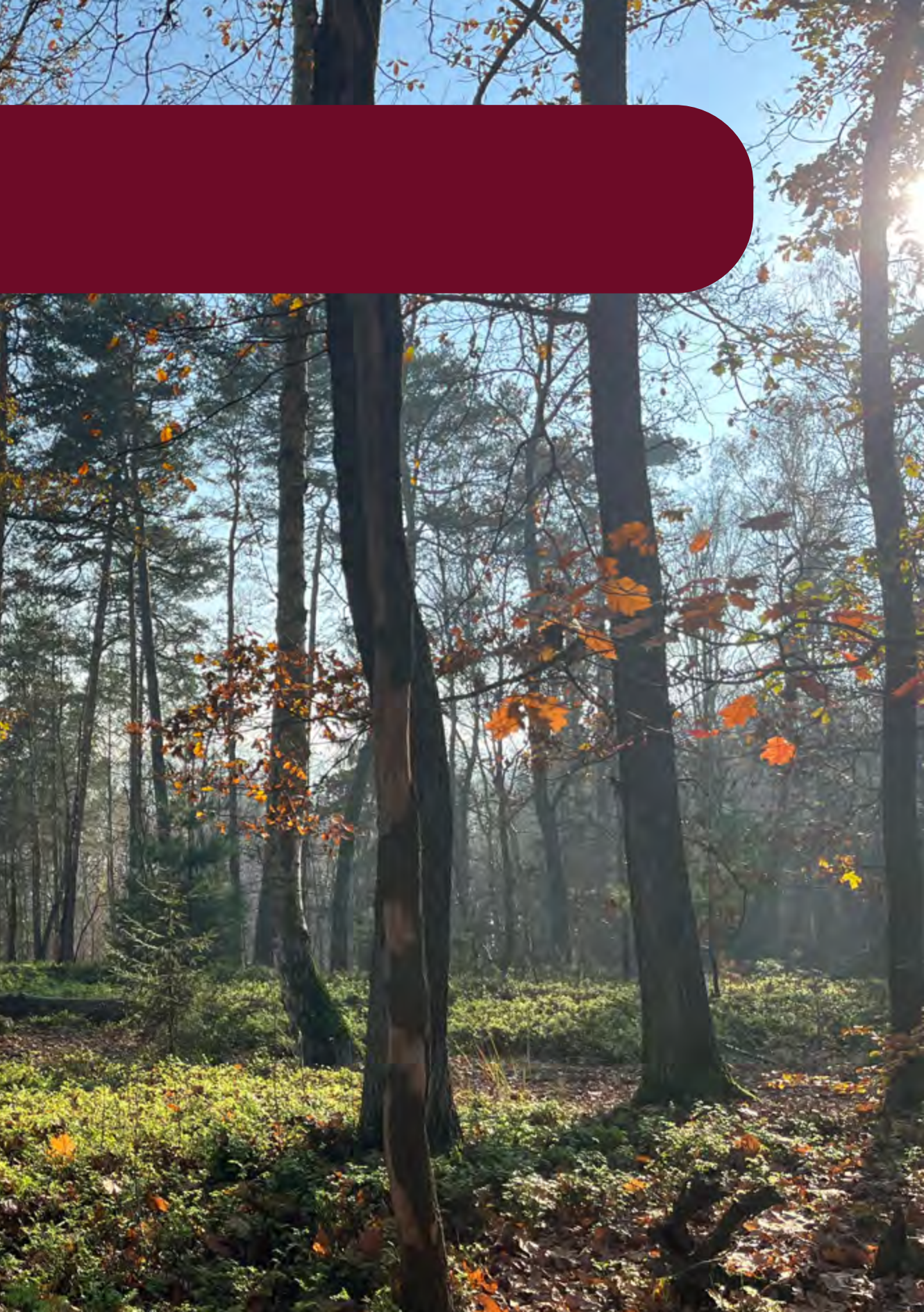
Ve vztahu k doporučení týkajícímu se propagační, osvětové a vzdělávací činnosti organizace CENIA uvedla, že požadavky na realizaci těchto aktivit jsou stanovovány prostřednictvím Závazného plánu činností CENIA, úkolových listů a projektového řízení. Plnění těchto aktivit je pravidelně vyhodnocováno zřizovatelem. V souvislosti se zjištěním týkajícím se Environmentálního Helpdesku organizace dále uvedla, že podpora uživatelů je nadále zajišťována jinými nástroji a procesy a že při nejbližší změně zřizovací listiny navrhne úpravu příslušného ustanovení tak, aby odpovídalo aktuálnímu způsobu zajišťování této služby.

V závěrečném hodnocení kontrolní skupina uvedla, že kromě popsaných zjištění neshledala v kontrolovaných oblastech zásadní nedostatky a že CENIA u prověřeného vzorku veřejných zakázek postupovala převážně v souladu s právními předpisy a interními pravidly organizace.

ZÁVĚR A VÝHLED

ZÁVĚREČNÉ SLOVO ŘEDITELE

Pokud jste se pročetli až na závěr této výroční zprávy, dovoluji Vám upřímně poděkovat za Váš čas a zájem o činnost CENIA. V dnešní době zahlcené informacemi není samozřejmostí věnovat pozornost výsledkům práce veřejné instituce. O to více si vážíme všech, kteří se zajímají o stav životního prostředí, využívání dat a informace, na jejichž základě vznikají důležitá rozhodnutí pro budoucnost České republiky.

Při pohledu na uplynulý rok je zřejmé, že oblast životního prostředí prochází dynamickým vývojem. Roste význam kvalitních dat, analytických nástrojů a digitálních služeb, které pomáhají porozumět změnám kolem nás a efektivně na ně reagovat. Právě v tomto prostoru vidí CENIA své dlouhodobé poslání – být důvěryhodným zdrojem informací, odborným partnerem veřejné správy a institucí, která propojuje technologie, znalosti a praktické potřeby společnosti.

Rok 2025 ukázal, že budoucnost ochrany životního prostředí je stále více spojena s digitalizací, sdílením dat a mezioborovou spoluprací. Proto budeme i nadále rozvíjet národní informační systémy, zlepšovat dostupnost environmentálních informací a hledat nové cesty, jak proměnit data ve znalosti využitelné pro rozhodování státu, samospráv, odborné veřejnosti i občanů. Naším cílem není pouze shromažďovat informace, ale především vytvářet prostředí, ve kterém budou data přispívat k lepším, rychlejším a informovanějším rozhodnutím.

V následujících letech chceme dále posilovat naši výzkumnou a inovační roli. Budeme rozvíjet spolupráci s akademickou sférou, výzkumnými organizacemi, evropskými institucemi i soukromým sektorem. Velký potenciál vidíme zejména v oblastech oběhového hospodářství, efektivního využívání zdrojů, moderních analytických metod, datové vědy a využití nových technologií pro řešení environmentálních výzev. Právě schopnost propojovat odborné znalosti s praktickými potřebami bude jedním z klíčových faktorů úspěchu v nadcházejících letech.

Především však chceme zůstat institucí, která vytváří hodnoty prostřednictvím lidí. Profesionalita, odbornost, odpovědnost a ochota hledat nová řešení jsou základem všeho, čeho CENIA dosahuje. Díky zaměstnancům, partnerům a spolupracujícím organizacím můžeme naplňovat ambici být moderní organizací připravenou na výzvy budoucnosti.

Jsem přesvědčen, že nás čeká období plné nových příležitostí. Budeme-li nadále stavět na spolupráci, důvěře a odbornosti, dokážeme společně přispívat k tomu, aby Česká republika měla k dispozici špičkové environmentální informace, moderní digitální služby a kvalitní podklady pro rozhodování v oblasti ochrany životního prostředí.

*Ing. Jiří Valta
ředitel CENIA*

Autorizovaná verze

© Česká informační agentura životního prostředí
Praha, 2026

Kontakt

Česká informační agentura životního prostředí
Moskevská 1523/63, 101 00 Praha 10
info@cenia.cz, <https://www.cenia.gov.cz>

Celková redakce: Helena Benešová

Grafický návrh a zpracování: Miluše Rollerová

Zdroj fotografií: fotoarchiv CENIA

Ilustrační fotografie

obálka: © Edita Koblížková, CENIA

str. 3: © Pavel Ehrlich, CENIA

str. 5: © Jana Seidlová, CENIA

str. 6–7: © Ilona Pilčíková, CENIA

str. 12–13: © Ilona Pilčíková, CENIA

str. 34–35: © Vendula Dastychová, CENIA

str. 37: © Miluše Rollerová, CENIA

str. 60–61: © Vendula Dastychová, CENIA

str. 66–67: © Edita Koblížková, CENIA

str. 76–77: © Kateřina Horáková, CENIA

str. 81: © Jiří Přech, CENIA

str. 84–85: © Vendula Dastychová, CENIA

str. 87: © Miluše Rollerová, CENIA

ISBN 978-80-7674-110-2 (tištěná verze)

ISBN 978-80-7674-111-9 (online verze)

cenia

Praha, 2026

